

Colaborare inter-curriculară pentru îmbunătățirea abilităților financiare ale elevilor folosind jocuri

2021-1-R001-KA220-SCH-000032584

REZULTATUL PROIECTULUI - 2

Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale

MATERIALE DE INSTRUIRE

Autori: Theodor Sîrbulețu, Constantin Romaniuc, Andreea Balan, Silvia Popovici, Marta, Fernandez Jimenez, Anna Isabel Herranz Zentarski, Florian Gallo, Chiara Curci, Silva, Blazulioniene, Almeda Sinusaite, Ibrahim Aydın, Myria Ftellecha, Anna Kyriakou

2022

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-R001-KA220-SCH-00032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

PARTENERII PROIECTULUI

- LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL VASILE PAVELCU, ROMANIA
- TELSIU KURCIUJU IR NEPRIGIRDINCIUJU DRAUGIJA, LITHUANIA
- FONDAZIONE ISTITUTO DEI SORDI DI TORINO ONLUS, ITALY
- ASOCIATIA DEMETRIUS, ROMANIA
- DOMSPAIN, SPAIN
- KONYA IL MILLI EGITIM MUDURLUGU, TURKEY
- C.I.P. CITIZENS IN POWER, CYPRUS

Cuprins

I. <u>Context & Introducere</u>	4
II. <u>Module de formare față în față</u>	9
1. Introducere: Ce sunt banii?	
2. Câștiguri, venituri și cariere	
3. Economii, bănci și cheltuieli	
4. Gestionarea banilor	
5. Libertatea financiară și investițiile	
6. Credite, gestionarea datoriilor și împrumuturi	
7. Înțelegerea asigurărilor, gestionarea riscurilor și planurile de pensionare	
III. <u>Module de autoinstruire</u>	35
1. Introducere: Ce sunt banii?	
2. Câștiguri, venituri și cariere	
3. Economii, bănci și cheltuieli	
4. Gestionarea banilor	
5. Libertatea financiară și investițiile	
6. Credite, gestionarea datoriilor și împrumuturi	
7. Înțelegerea asigurărilor, gestionarea riscurilor și planurile de pensionare	
IV. <u>Activități și materiale de lucru</u>	68
1. Introducere: Ce sunt banii?	
2. Câștiguri, venituri și cariere	
3. Economii, bănci și cheltuieli	
4. Gestionarea banilor	
5. Libertatea financiară și investițiile	
6. Credite, gestionarea datoriilor și împrumuturi	
7. Înțelegerea asigurărilor, gestionarea riscurilor și planurile de pensionare	
V. <u>Evaluare</u>	115

CONTEXT

În ultimii ani, lumea serviciilor financiare destinate persoanelor fizice, familiilor și întreprinderilor s-a schimbat profund, în sensul unei segmentări și specializări tot mai mari a ofertei. Prin urmare, problema culturii financiare a devenit din ce în ce mai importantă. În ultimii ani, dezbateră internațională privind importanța diseminării și dezvoltării cunoștințelor în domeniul financiar (educație financiară) a luat amploare, fiind considerată o activitate strategică la nivel mondial și meritând investiții mari și considerabile.

OCDE (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică) a fost primul organism care a abordat educația financiară, definind-o ca fiind:

"procesul prin care economiștii și investitorii își îmbunătățesc înțelegerea produselor și conceptelor financiare și, prin informare, educație și consiliere, își dezvoltă abilitățile și încrederea necesare pentru a deveni mai conștienți de riscurile și oportunitățile financiare, pentru a face alegeri în cunoștință de cauză".

Problema educației financiare s-a aflat pe agenda Comisiei Europene în ultimii ani, ceea ce a dus la publicarea, la sfârșitul anului 2007, a unui document care definește principiile fundamentale pentru punerea în aplicare a programelor dedicate educației financiare a populației europene.

Un studiu realizat de Standard & Poor's în colaborare cu Gallup și cu cercetători de la mai multe universități, la care au participat 150 000 de persoane din 144 de țări din întreaga lume pentru a evalua gradul de pregătire a acestora în ceea ce privește aspectele financiare de bază, a arătat că datele care au reieșit din studiu nu sunt încurajatoare: la nivel mondial, numărul mediu de persoane cu cunoștințe financiare corecte este foarte scăzut (33%). Un alt fapt notabil este diferența de pregătire dintre țările participante. Europa de Nord deține primele trei poziții cu Norvegia, Suedia și Danemarca (71%), urmate de Israel (68%), Canada (68%) și Regatul Unit (67%). În același timp, Uniunea Europeană conține în sine cele mai bune performanțe la nivel mondial, precum și cele care se situează sub media globală (România, Portugalia) în clasamentul privind educația financiară.

Conform sondajului internațional OCDE/INFE 2020 privind educația financiară a adulților, aproximativ jumătate din populația adultă a UE nu are o înțelegere suficient de bună a conceptelor financiare de bază. Deși cifrele generale sunt scăzute, problema este mai acută în anumite părți ale societății decât în altele, iar cei mai vulnerabili sunt afectați în mod disproporționat.

În general, tinerii și alte persoane nu excelează în ceea ce privește cunoștințele financiare. Deși au fost lansate numeroase inițiative de către diverse organisme, inclusiv instituționale, în școli, pentru a ajunge la toate categoriile de populație și pentru a promova noțiuni care să fie utilizate în viața de zi cu zi, educația financiară rămâne încă un subiect cu caracter elită, care se discută în cadrul unor cursuri dedicate sau la universitate.

EDUCAȚIE = INFORMARE

Atât în experiențele non-europene, cât și în cele europene, se poate observa că educația financiară este aproape exclusiv asociată cu o serie de inițiative de natură informativă: site-uri web, expoziții, broșuri, acțiuni destinate studenților; Informarea este importantă, dar nu este suficientă. Toate aspectele legate de formare și informare trebuie incluse într-un context mai complet, în care să opereze la alte niveluri ale relației dintre cetățeni (salariați, economiști, antreprenori, investitori) și lumea economică și financiară.

Alfabetizarea financiară a cetățenilor este un element esențial pentru prosperitatea economică a unei țări și, în acest context, este necesar să se activeze și să se cultive un nou tip de front de alfabetizare care să ajute la dobândirea cunoștințelor economice și financiare necesare pentru a gestiona resursele în cel mai bun mod posibil.

REFERINȚE:

Money & Pensions Service. (2006). *Financial education in Europe*. Financial Capability. <https://www.fincap.org.uk/en/insights/financial-education-in-europe>

European Commission. (2016, 27 april). *Financial Education in Europe Trends and Recent Developments*. EPALE.

<https://epale.ec.europa.eu/en/resource-centre/content/financial-education-europe-trends-and-recent-developments>

OECD. (2016, 20 april). *Financial Education in Europe. Trends and Recent Developments*. <https://www.oecd.org/publications/financial-education-in-europe-9789264254855-en.htm>

EC Europa.(s.f.). *Disability statistics*. Eurostat Statistics Explained. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Disability_statistics

Center for Financial Inclusion. (s. f.). *Financial Inclusion for Persons with Disabilities*.

<https://www.centerforfinancialinclusion.org/about/what-we-do/financial-inclusion-for-persons-with-disabilities>

European Commission. (s.f.). *Financial literacy*. Business, Economy, Euro. https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/consumer-finance-and-payments/financial-literacy_en#:~:text=What%20Is%20Financial%20Literacy?

Demertzis, M., & Batsaikhan, U. (2018, 9 mayo). *Educație financiară and inclusive growth in the European Union*. Bruegel.

<https://www.bruegel.org/2018/05/financial-literacy-and-inclusive-growth-in-the-european-union/>

INTRODUCERE

Acest curriculum abordează dezvoltarea cunoștințelor despre educația financiară a elevilor cu nevoi speciale și a elevilor cu risc de excluziune socială, în special a elevilor de liceu cu deficiențe de auz.

Acesta propune metode și instrumente creative și inovatoare de abordare a mediului financiar în vederea promovării integrării sociale și a creșterii gradului de conștientizare cu privire la educația financiară în școlile mixte, în care elevii cu auz studiază alături de elevii cu deficiențe de auz.

Programa școlară include module de conștientizare cu privire la definiția, caracteristicile, tipurile de acțiuni pe care le puteți face folosind banii, descrierea diferitelor tipuri de investiții, gestionarea riscurilor și planurile de pensionare și, de asemenea, include activități practice pentru a-i învăța pe elevi să gestioneze banii și cum să aplice ceea ce au învățat despre educația financiară.

Am luat în considerare mai multe situații și aspecte cu care o persoană se va confrunta la intrarea pe piața muncii și diferite tipuri de abordări care pot contribui la o mai bună înțelegere a subiectelor.

Durata formării va fi de 21 de ore (3 zile).

RELEVANT PENTRU PROFESORI

Profesorii și profesioniștii care lucrează cu clase mixte, care cuprind elevi cu abilități și elevi cu deficiențe de auz, sunt siguri că elevii lor nu cunosc foarte bine finanțele și au nevoie să fie educați în legătură cu acest subiect. Finanțele sunt un subiect care, în mod normal, nu îi implică pe adolescenți, chiar dacă este foarte important.

Profesorul joacă un rol important în diseminarea cunoștințelor despre finanțe și în oferirea de sfaturi privind gestionarea banilor, deoarece elevii, dacă nu ar exista această formare, ar învăța ceva despre finanțe intrând pe piața muncii.

Prin urmare, prin îmbunătățirea cunoștințelor profesorilor prin intermediul formării lor, aceștia ar fi capabili să înțeleagă și să îi ajute pe elevi să își clarifice îndoielile pentru a-i ajuta să prevină situațiile dificile sau riscante și să devină un adult capabil să își gestioneze propriile finanțe și propriile decizii.

Ne așteptăm ca profesorii să dobândească cunoștințe și abilități în domeniul finanțelor pentru a da posibilitatea elevilor cu deficiențe de auz (și nu numai) din liceu să învețe ce sunt finanțele și cum să își gestioneze finanțele, folosind metode creative și atractive în abordarea subiectului financiar care îi afectează pe ei și pe colegii lor fără nevoi speciale.

METODOLOGIA CURSULUI

Metodologia este concepută pentru a oferi metode de învățare a competențelor de educație financiară într-un mod inovator și creativ.

Această metodologie se adresează grupurilor de elevi de liceu cu deficiențe de auz, dar și grupurilor mixte. Astfel de activități pot fi teatru, desen, scriere creativă, dans, jocuri, jocuri de rol și activități de artizanat.

Metodologia este concepută pentru formare față în față cu un formator, precum și pentru studiu de autoinstruire.

GRUPURI ȚINTĂ

Această formare se adresează profesorilor, profesorilor de sprijin, profesioniștilor care lucrează cu elevi cu nevoi speciale integrați în clase mixte.

OBIECTIVUL CURSULUI

Dezvoltarea cunoștințelor necesare pentru profesioniști și implementarea curriculumului de educație financiară pentru elevii cu deficiențe de auz, pentru elevii cu alte deficiențe și pentru colegii lor fără deficiențe.

PLANUL DE INSTRUIRE

Cursul este format din 7 module și o secțiune de evaluare care acoperă 21 de ore de activități de predare și învățare.

Modul	Numărul de ore
1. Introducere: Ce sunt banii?	2
2. Câștiguri, venituri și cariere	3
3. Economii, Operațiuni bancare și Cheltuieli	3
4. Gestionarea banilor	3
5. Libertate Financiară & Investiții	3
6. Credite, gestionarea datoriilor și împrumuturi	3
7. Înțelegerea Asigurărilor, a Gestionării Riscurilor și a Planurilor de Pensionare	3
8. Evaluare	1

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI
ȘCOLA CARĂ ÎNȚEAGĂ
INTELECTUALUL ȘI ÎMPREună

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

MODULE DE INSTRUIRE FAȚĂ ÎN FAȚĂ

MODULUL 1: Introducere: Ce sunt banii?

OBIECTIV (E) GENERAL (E):	Scopul general al activității este de a cunoaște semnificația banilor, de a avea mai multă încredere în ei și de a învăța modalități de a-i economisi.
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască semnificația banilor • să înțeleagă importanța de a avea suficienți bani • să identifice diferențele dintre troc și vânzare • să fie conștienți de valoarea banilor • să facă față situațiilor neprevăzute cu ajutorul banilor
METODE:	Prezentări, jocuri, discuții bazate pe studii de caz, jocuri de rol, discuții de grup
SPECIFICAȚII PENTRU STUDENTII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare. Se vor asigura interpreți în limbajul semnelor pentru studenții cu deficiențe de auz în timpul discuțiilor.
DURATĂ:	2 ore
RESURSE:	Videoproiector, hârtie, markere, software powerpoint, jocuri, stilou
REFERINȚE:	https://puzzel.org/en/features
SECȚIUNEA 1.1	Definiția banilor (25 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	Activitatea 1: (15 min.) Formatorul explică jocul "Limonade" Elevii trebuie să se joace în grupuri Activitatea 2: (10 min.) Elevii trebuie să joace jocul "Quiz" pentru a înțelege câtă încredere au în această temă. Elevii discută împreună pentru a crea o definiție a banilor. Formatorul rezumă ceea ce s-a întâmplat și le spune elevilor definiția corectă a banilor.

SECȚIUNEA 1.2	Banii ca mijloc pentru o viață mai bună (20 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <p>Formatorul prezintă imagini despre condițiile de viață din Africa</p> <p>Elevii trebuie să reflecteze asupra lor și apoi să tragă concluzii sub forma unei discuții</p> <p>Activitatea 2 (10 min.)</p> <p>Elevii trebuie să se gândească și să scrie despre anumite teme și apoi să verifice pe un site web dacă gândurile lor au fost similare sau nu cu rezultatele.</p>
SECȚIUNEA 1.3	Trocul și vânzarea (35 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (20 min.)</p> <p>Formatorii trebuie să le spună elevilor definițiile trocului și vânzării.</p> <p>Elevii trebuie să creeze o piesă de teatru și să joace.</p> <p>Activitatea 2 (15 min.)</p> <p>Elevii trebuie să creeze combinații de obiecte și apoi să joace "Jocul memoriei" și să verifice dacă ideile lor au fost corecte.</p>
SECȚIUNEA 1.4	Valoarea banilor și atitudinea față de bani (40 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1: (30 min.)</p> <p>Formatorii prezintă situația inițială a jocului</p> <p>Elevii joacă jocul în grupuri și apoi discută împreună</p> <p>Elevii trebuie să joace în grupuri și apoi să tragă concluzii</p> <p>Elevii reflectează asupra situațiilor neașteptate</p> <p>Activitatea 2: (10 min.)</p> <p>Elevii trebuie să joace un joc asemănător cu cel de la prima activitate, dar de data aceasta va avea loc un eveniment neașteptat. Scopul este de a pune în practică ceea ce au învățat până acum și de a se ocupa de economisirea banilor.</p>

MODULUL 2: Câștiguri, Venituri și Cariere

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a cunoaște ce este educația financiară, modul în care aceasta poate crește veniturile proprii și poate duce la o carieră de succes
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none"> ● să știe ce este educația financiară și care sunt principalele sale concepte ● să cunoască principiile care definesc principiile de bază ale gestionării finanțelor personale ● să recunoască comportamentele financiare responsabile ● să identifice modalități de creștere a veniturilor proprii ● să înțeleagă conceptele și caracteristicile de bază ale antreprenoriatului
METODE:	Prezentări, jocuri educative, discuții bazate pe studii de caz, discuții de grup, dezbateri, film educativ, evaluare
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Flipchart, tablă inteligentă/televizor, conexiune la internet, hârtie, pix, jocuri, markere, foi de lucru.
REFERINȚE:	Hadzima, J. (2010). Seven characteristics of highly effective entrepreneurial employees. From http://web.mit.edu/e-club/hadzima/seven-characteristics-of-highly-effectiveentrepreneurial-employees.html Sherraden, M. (Ed.). (2005). Inclusion in the American dream: Assets, poverty, and public policy. New York: Oxford University Press.

SECȚIUNEA 2.1	Educație financiară (1oră și 5 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1: Ce este educația financiară? (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Formatorul obține răspunsuri despre Educație financiară și importanța acesteia de la elevi, apoi le prezintă elevilor definiția Educației financiare folosind materialele teoretice din secțiunea 2.1 Activitatea 1; Prezintă principalele noțiuni de Educație financiară folosind carduri flash quizlet.com: Educație financiară Flashcards Quizlet <p>Activitatea 2: Principiile de bază ale gestionării finanțelor personale (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Formatorul oferă fiecărui elev o imagine cu un copac al banilor și le cere elevilor să scrie pe foaia de hârtie pentru ce au nevoie de bani în fiecare lună. Apoi formatorul oferă câteva studii de caz pe care participanții sunt rugați să le discute în grupuri mici (3-5 participanți) pentru a identifica principiile de bază ale gestionării finanțelor personale. Apoi, formatorul cere fiecărui grup să facă o listă cu 5 principii de bază ale managementului financiar. Le cere elevilor să compare lista lor cu lista din foaia de lucru de la secțiunea 2.1 Activitatea 2 și să discute diferențele. <p>Activitatea 3: Comportamente financiare responsabile versus comportamente financiare riscante (30 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Formatorul împarte participanții în grupuri mici (3-5 participanți) și le cere să discute pe marginea următoarelor întrebări privind comportamentele financiare responsabile:<ul style="list-style-type: none"> ✓ Stabiliți o listă clară de priorități? ✓ Cheltuiți în funcție de priorități? ✓ Urmați un buget pentru a vă limita cheltuielile? ✓ Aveți un card de credit? ✓ Plătiți în fiecare lună întreaga factură a cardului de credit? ✓ Vă plătiți cardul de credit la timp? ✓ Vă construiți un fond de urgență? ✓ Economisiți și investiți 5-10% din venit?? <p>Apoi li se cere să scrie concluziile și să le prezinte celorlalte grupuri. Formatorul identifică în prezentările elevilor</p>

	<p>comportamentele financiare responsabile conform cu secțiunea 2.1 Activitatea 3. Grupurile primesc punctaje. Se premiază un câștigător, membrii grupului primesc laude și mici cadouri.</p>
<p>SECȚIUNEA 2.2</p>	<p>Venituri (1oră)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1: Cum să creșteți veniturile (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Formatorul împarte clasa în mai multe grupe de 4-5 persoane, prezintă fiecărui grup un pachet cu nouă cartonașe cu activități din Activitatea 2.1. Elevii trebuie să citească, să reflecteze, să discute, să aleagă și să aducă argumente de ce și cum ar face unele activități pentru a câștiga bani în plus. ● Formatorul stabilește care sunt cele mai populare activități în rândul elevilor și oferă sfaturi despre cum ar putea să le facă mai profitabile în localuri. ● Se explică faptul că pentru a câștiga mai mult pe termen mediu și lung ar trebui să-și îmbunătățească educația și calificările pentru a obține locuri de muncă cu normă întreagă sau cu jumătate de normă. <p>Activitatea 2: Analiza financiară (30 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Lucrați în grupuri mici de 5 persoane. ● Fiecare elev își alege un rol care i se potrivește cel mai bine: <ul style="list-style-type: none"> -angajat, -lucrător independent, -antreprenor, -investitor. ● Formatorul acordă elevilor 5-7 minute pentru a căuta pe internet informații despre fiecare rol. ● Apoi, fiecare elev, pe rând, ar trebui să își imagineze că este consilier financiar și să argumenteze că acesta este cel mai bun rol, convingându-i astfel pe ceilalți să adopte acest rol în viitor. ● Cel de-al cincilea participant din grup este observator și jurat și acordă puncte de la 1 la 5 fiecărui participant pentru argumentare. ● La final, el prezintă foarte pe scurt întregii clase cele mai bune argumente pentru fiecare rol și câștigătorul grupului cu argumente solide. ● Formatorul prezintă grupului concluziile relevante <p>Activitatea 3: Surse de venit (10 min.)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● Formatorul oferă un link cu un joc de bamboozle, https://www.baamboozle.com/game/316619 iar elevii sunt rugați să ghicească care sunt veniturile și care sunt cheltuielile. ● În cadrul unei discuții de grup, participanții sunt rugați să împărtășească: <ul style="list-style-type: none"> ✓ care au fost dificultățile; ✓ ce au învățat din joc.
<p>SECȚIUNEA 2.3</p>	<p>Venituri și carieră (55 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 Antreprenoriatul: concepte de bază și caracteristici (35 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Formatorul le cere elevilor să descopere conceptele de bază ale antreprenoriatului folosind Quizlet.com: https://quizlet.com/139028014/entrepreneurship-flash-cards/ways ● Apoi, formatorul prezintă conceptele de bază ale antreprenoriatului folosind materialele de la Activitatea 2. 3.1. ● Elevii lucrează în perechi și li se cere să găsească o idee de afacere, să o proiecteze și să o prezinte în detaliu în fața clasei, ca și cum ar funcționa de cel puțin 3 ani. ● Clasa va vota pentru cea mai de succes afacere și pentru cea mai convingătoare prezentare. ● Formatorul va trage concluziile. <p>Activitatea 2 Voluntariatul - ca opțiune pentru a căpăta experiență, realizarea unei rețele sociale (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Formatorul prezintă subiectul muncii de voluntariat folosind Baamboozle.com, https://www.baamboozle.com/game/326131. ● Apoi, fiecare elev trebuie să-și imagineze că este un consilier individual de carieră și să aducă argumente convingătoare pentru munca voluntară ca opțiune pentru a obține experiență și rețea socială. Fiecare elev trebuie să prezinte maximum 3 argumente care să nu se repete cu cele anterioare. ● Întrebări pentru ghidarea elevilor: <ul style="list-style-type: none"> -Ce activitate de voluntariat ați dori să faceți? -Cum v-ați simți după ce ați face voluntariat? -Cum ați găsi munca de voluntariat? -Cât timp ați petrece ca voluntar? -Care sunt avantajele muncii de voluntariat? -Cum ai folosi experiența ta de voluntariat? ● Formatorul trage concluzii.

MODULUL 3: Economii, operațiuni bancare și cheltuieli

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Obiectivul general al activității este de a învăța cum să economisiți, să depuneți și să cheltuiți bani ceea ce este o abilitate de viață necesară și esențială.
OBIECTIVE:	<p>La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Să fie conștienți de ceea ce înseamnă să ai bani. - Să identifice toate funcțiile posibile ale banilor. - Să cunoască diferite instrumente și sfaturi pentru economisire, operațiuni bancare și cheltuieli. - Să recunoască posibilele greșeli care pot fi făcute în gestionarea banilor.
METODE:	Prezentări, jocuri, lucru în echipă, activități bazate pe studii de caz, jocuri de rol, discuții în grup și evaluare.
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	<p>Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor).</p> <p>Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.</p>
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	<ul style="list-style-type: none"> ● Acces la internet ● Calculator ● Telefon mobil ● Materiale audio-vizuale ● Program Excel ● Hârtie și pixuri ● Foaie de evaluare
REFERINȚE:	<p>Microsoft. (s. f.). <i>Personal monthly budget spreadsheet</i>. Microsoft Office.</p> <p>https://templates.office.com/ES-ES/hoja-de-cálculo-del-presupuesto-mensual-personal-TM16410113</p>

	<p>Mint. (s. f.). Mint. https://mint.intuit.com</p> <p>Microsoft Teams. (s. f.). Microsoft Teams. https://www.microsoft.com/es-es/microsoft-teams/log-in</p>
SECȚIUNEA 3.1	Bani = resurse (1 oră)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (15 min.): Introducere</p> <p>Pentru a ilustra importanța cunoașterii și învățării modului de gestionare a banilor și a finanțelor, formatorul va lăsa următoarea întrebare pe peretele Padlet: Ce pot face cu banii mei?</p> <p>După ce toate răspunsurile au fost primite, formatorul va prezenta cele patru funcții principale ale banilor printr-un power point și îl va trimite prin e-mail celor care nu au putut participa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli - Partajarea - Economisire - Investiții <p>Activitatea 2 (35 min.): Să jucăm!</p> <p>După ce am prezentat conținutul anterior, îl vom pune în practică prin următorul joc: MONOPOLY online (Monopoly Play Monopoly Online On GamePix). Pentru a face acest lucru, vom cere participanților să se înregistreze pe site-ul pe care îl vom pune la dispoziție și vom începe jocul de Monopoly online.</p> <p>Puteți să o faceți online dacă aveți calculatoare în clasă sau dacă aveți jocul în clasă, ar fi ideal să jucați în grupuri de 4 persoane.</p> <p>Activitatea 3 (10 min): Discuții</p> <p>Pentru a încheia prima parte a sesiunii, vom discuta diferitele probleme care au apărut în timpul dezvoltării jocului anterior, vom căuta soluții și vom discuta diferite opțiuni.</p>
SECȚIUNEA 3.2	Monitorizarea cheltuielilor (1 oră)

ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:

Activitatea 1 (10 min.): Să trecem în revistă conținutul anterior!

Cu ajutorul instrumentului Kahoot, se va efectua un test privind lecția anterioară. În ultima întrebare, se va introduce conceptul de Excel pentru a trece la următoarea activitate.

Kahoot permite crearea de jocuri de învățare pentru a lucra la un subiect, pentru a revizui și consolida conținutul și chiar pentru a realiza evaluări. Este o oportunitate de a crește motivația elevilor.

<https://create.kahoot.it/share/kahoot-1/49505eaa-97aa-44a7-860a-efc4880db90d>

Activitatea 2 (10 min.)

Formatorul va folosi o prezentare Power Point pentru a explica funcțiile Excel și modul de completare a tabelului bugetului anual.

Activitatea 2 (35 min.): Să exersăm și să învățăm cu Excel!

Perechile vor fi desemnate de către formator.

În primul rând, participanții vor discuta și vor învăța despre Excel.

După ce au învățat despre Excel, fiecare pereche va primi un studiu de caz (din materialele de lucru) pentru a completa un tabel Excel (prin intermediul calculatorului) cu date fictive.

Activitatea 3 (15 min): Cum ne simțim după primul contact cu Excel?

Vom petrece 15 minute pentru a împărtăși orice probleme sau dificultăți care ar fi putut apărea în timpul activității precedente și vom căuta împreună posibile soluții.

Excel-ent.

SECȚIUNEA 3.3	Instrumente disponibile pentru defalcarea cheltuielilor (1 oră)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (15 min.): Prezentarea diferitelor instrumente și ajutoare pentru defalcarea cheltuielilor</p> <p>Prima activitate din această secțiune se bazează pe cunoașterea instrumentului Moneyfy. Pentru a face acest lucru, formatorul va folosi un material video pentru a prezenta acest instrument.</p> <p>Video: (2789) Monefy - Administra tu dinero - #ESimple - YouTube</p> <p>Activitatea 2 (35 min.): Să ne gestionăm banii în mod simplu!</p> <p>Elevii vor fi rugați să descarce aplicația Mint, un instrument util de gestionare a finanțelor personale (disponibil pentru iOS și Android) pe telefoanele mobile sau pe tablete.</p> <p>Le vom explica cum funcționează aplicația și care este scopul acesteia.</p> <p>După ce participantul este familiarizat cu aplicația și cu modul în care aceasta funcționează, va introduce în aplicație datele din scenariul de mai sus. Scenariul utilizat pentru Excel.</p> <p>Pentru această activitate este necesar un telefon mobil. Deoarece este posibil ca unii elevi să nu aibă un telefon mobil, se sugerează ca participanții să facă o prezentare PowerPoint a ceea ce au învățat în cadrul acestui modul în timpul activității.</p> <p>Activitatea 3 (10 min.): Realizarea unui sondaj de autoevaluare</p> <p>Este important să știm cum se simt participanții. De aceea, le vom cere să își spună părerea în clasă despre ceea ce au învățat. Acest lucru va încheia formarea.</p>

MODULUL 4: GESTIONAREA BANILOR

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a învăța cum să gestionezi veniturile și cheltuielile, cum să implementezi obiective pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi
OBIECTIVE:	<p>La sfârșitul modulului, elevii vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască obiectivele pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi, principiile de organizare a vieții cotidiene • să creeze obiective pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi, să găsească posibilități de obținere și cheltuire a banilor • să realizeze obiective pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi și să aibă capacitatea de a organiza viața de zi cu zi.
METODE:	Prezentări, jocuri, discuții bazate pe studii de caz, jocuri de rol, discuții de grup, film educațional, evaluare
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Videoproiector, hârtie, software PowerPoint, jocuri, pix, fișă de evaluare.
REFERINȚE:	<p>https://www.moneyhelper.org.uk/en/everyday-money/budgeting/beginners-guide-to-managing-your-money</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=vl2sasYSY4E</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=HQzoZfc3GwQ</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=r5Iw-k0KT98</p>

<p>SECȚIUNEA 4.1</p>	<p>Obiective scurte în viața de zi cu zi (1 oră 30 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1: (20 min.) Formatorul prezintă elevilor principalele principii de gestionare a banilor, folosind materiale teoretice.</p> <p>Activitatea 2: (15 min.) Discuții cu elevii despre cheltuieli și bani de cheltuială</p> <p>Activitatea 3: (15 min.) Discuții cu elevii despre posibilitățile de obținere și cheltuire a banilor</p> <p>Activitatea 4: (20 min.) Temă practică (discuții cu formatorul despre venituri)</p> <p>Activitatea 5: (20 min.) Planificarea financiară și stabilirea de obiective</p> <p>Discutați împreună cu formatorul de ce este importantă stabilirea obiectivelor financiare</p>
<p>SECȚIUNEA 4.2</p>	<p>Obiectivele pe termen lung în viața de zi cu zi (1 oră 30 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (20 min.) Formatorul prezintă principalele modalități de creare a obiectivelor pe termen lung în viața de zi cu zi, utilizând materiale teoretice;</p> <p>Activitatea 2 (15 min.) Discuție împreună cu formatorul despre termenele lungi în viață și libertatea financiară.</p> <p>Activitatea 3 (30 min.)</p>

Obiective pe termen lung → dorințe pentru achiziții după mai mult de cinci ani

Exemplu de obiective pe termen lung

Metoda de planificare

Activitatea 4 (20 min.)

3 pași pentru a obține o independență financiară

Care ar fi minim 3 pași pentru a obține independența financiară?
Variații particulare, alte opinii?

Activitatea 5 (5 min.): Realizarea unui sondaj de autoevaluare

Este important să știm cum se simt participanții. De aceea, le vom cere să răspundă la un sondaj despre modul lor învățare.

Acesta va încheia cursul de formare.

1. V-ați îmbunătățit cunoștințele despre gestionarea banilor?
2. Cum înțelegeți obiectivele pe termen scurt și pe termen lung în viața dumneavoastră?
3. Sunteți capabili să vă creați un plan financiar personal?

MODULUL 5: LIBERTATE FINANCIARĂ ȘI INVESTIȚII

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a ști cum să atingi Libertatea Financiară
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • să identifice pașii pentru a obține libertatea financiară • să recunoască rolurile pe care le pot avea pe drumul către Libertatea Financiară • să diferențieze tipurile de investiții • să fie conștienți de faptul că își pot îmbunătăți statutul financiar
METODE:	Jocuri, discuții bazate pe studii de caz, jocuri de rol, discuții în grup, harta mentală(Mind Map), evaluare
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	-formatorul utilizează limbajul semnelor în timpul prezentării materialelor teoretice și pe parcursul activităților, asigurându-se că elevii cu deficiențe de auz înțeleg instrucțiunile și sarcinile; - formatorul încearcă să grupeze elevii cu deficiențe de auz cu elevii care știu să utilizeze limbajul semnelor.
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Smartboard, PC, hârtie, jocuri, pixuri, markere, foi de lucru, servietă, bani, instrumente.
REFERINȚE:	- Walter Andal - Finance 101 for Kids: Money Lessons Children Cannot Afford to Miss; - Dylin Redling - Investing for Kids: How to Save, Invest and Grow Money; - Trusa ta de instrumente financiare, https://www.canada.ca/en/financial-consumer-agency/services/financial-toolkit.html
SECȚIUNEA 5.1	Pași pentru a obține libertatea financiară (60 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	Activitatea 1 (20 min.) Formatorul prezintă elevilor conceptul de libertate financiară și cei patru pași diferiți pentru a atinge libertatea financiară, folosind materialele teoretice din secțiunea 5.1. Când formatorul ajunge la cel de-al patrulea pas, va insista și va încerca să clarifice diferența dintre două concepte-cheie utilizate în mod greșit: cheltuieli vs. investiții. Potrivirea celor două concepte-cheie cu contextul financiar relevant.

	<p>Activitatea 2 (5 min.)</p> <p>Formatorul desenează pe tablă o hartă mentală simplă (o diagramă folosită pentru a organiza vizual informațiile), folosind cei patru pași prezentați în materialele teoretice (vezi secțiunea 5.2.).</p> <p>Formatorul desenează un tabel de punctaj pentru cele patru grupuri.</p> <p>Activitatea 3 (25 min.)</p> <p>Formatorul împarte participanții în patru grupuri, reprezentate de o anumită culoare (grupul verde, grupul negru, grupul roșu și grupul galben). Apoi oferă fiecărui grup două documente de lucru (din secțiunea 5.3. - unul cu strategii specifice fiecărei etape și unul cu scenarii specifice fiecărei etape). Fișele sunt tipărite în culori (verde pentru grupul Verde, etc.). Elevii din fiecare grupă trebuie să aleagă un lider, care va îndeplini sarcinile grupului (să lipească cu adeziv strategia/scenariul la etapa corespunzătoare). Ei trebuie să decupeze cu foarfeca fiecare strategie/scenariu din cele două documente și apoi să colaboreze și să decidă împreună care strategie și scenariu este specific unui anumit pas de pe harta mentală. Apoi, liderul trebuie să lipească cu adeziv strategia/scenariul de etapa corespunzătoare de pe harta mentală.</p> <p>Formatorul verifică răspunsurile și, în cazul în care există o neconcordanță a unui grup, va cere celorlalte grupuri să potrivească strategia/scenariul la pasul potrivit.</p> <p>Pentru fiecare răspuns corect, grupul primește un punct.</p> <p>Activitatea 4 (10 min.)</p> <p>Formatorul ierarhizează punctajele obținute și fiecare grupă este apreciată în funcție de răspunsurile date.</p>
<p>SECȚIUNEA 5.2</p>	<p>Roluri pe calea libertății financiare (60 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (15 min.)</p> <p>Formatorul prezintă elevilor rolurile financiare cu care pot câștiga bani, pe drumul spre obținerea libertății financiare, utilizând materialele teoretice din secțiunea 1.2.1.</p> <p>Activitatea 2 (35 min.)</p> <p>Formatorul împarte participanții în două echipe, apoi oferă fiecărei echipe o fișă cu scenarii/scenete specifice fiecărui rol financiar (vezi secțiunea 1.2.2.).</p> <p>Participanții unei echipe trebuie să citească scenarii/scenete, să aleagă un element specific din resurse (a se vedea secțiunea 1.2.2.)</p>

	<p>și apoi să interpreteze/realizeze unul dintre cele patru roluri (câte o scenă pe rând). Ceilalți participanți la echipă trebuie să observe și să recunoască ce rol este jucat de fiecare membru. Aceștia decid împreună răspunsul final al echipei. Interpreții trebuie să confirme sau să infirme răspunsul. După aceea, echipele schimbă locurile. Pentru fiecare răspuns corect, echipa primește un punct.</p> <p>Activitatea 3 (10 min.) Formatorul îi reunește pe toți elevii pentru a discuta, analiza, compara și decide ce roluri financiare sunt mai greu de jucat și care sunt mai potrivite pentru a atinge libertatea financiară.</p>
<p>SECȚIUNEA 5.3</p>	<p>Tipuri de investiții (60min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (15 min.) Formatorul prezintă elevilor conceptul de investiție și diferitele tipuri de investiții pe care persoanele fizice le pot accesa ca strategii de plasare a banilor economisiți, utilizând materialele teoretice din secțiunea 1.3.1.</p> <p>Activitatea 2 (10 min.) Formatorul prezintă jocul educațional online (buildyourstax.com), în care elevii vor aplica instrumentele financiare prezentate. Astfel, ei vor trebui să aleagă acele tipuri de instrumente de investiții care cresc probabilitatea de a obține profit și de a atinge independența financiară. Formatorul va utiliza resurse online pentru a explica regulile și modul de desfășurare a jocului, folosind link-ul din secțiunea 1.3.2.</p> <p>Activitatea 3 (25 min.) Formatorul împarte participanții în grupuri mici (trei până la cinci elevi) și oferă fiecărui grup un calculator (PC). Elevii dintr-un grup trebuie să aleagă un lider care va opera calculatorul, apoi vor juca: colaborează și decid împreună ce tip de investiție să aleagă. Ei trebuie să cumpere, să păstreze și apoi să vândă investițiile, pentru a obține un profit.</p> <p>La finalul jocului (după 20 de minute), liderul fiecărui grup trebuie să scrie pe o foaie de hârtie tipul de investiție care le-a adus cel mai mare profit din totalul câștigat, precum și scorul general obținut.</p> <p>Activitatea 4 (10 min.) Formatorul îi reunește pe toți elevii pentru a discuta, analiza, compara și decide ce tipuri de instrumente de investiții cresc probabilitatea de a obține independența financiară. Formatorul ierarhizează punctajele obținute în joc și fiecare grup este apreciat în funcție de răspunsurile date în timpul analizei și comparării tipurilor de investiții și de punctajul obținut în joc.</p>

<p>SECȚIUNEA 6.1</p>	<p>Care este cererea? Care este nevoia? Care este datoria? Ce este un împrumut? Ce este dobânda? Când ar trebui să împrumut bani? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (15 min.)</p> <p>Formatorul începe cu o sesiune de întrebări și răspunsuri, punând următoarele întrebări elevilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Care este cererea și nevoia? • Ar trebui să acceptăm fiecare cerere și nevoie pe care o avem? • Cum răspundem cererilor și nevoilor noastre? <p>Activitatea 2 (15 min.)</p> <p>Formatorul le arată elevilor fotografiile unui telefon scump cu multe funcții și ale unui telefon ieftin fără multe funcții și obține răspunsuri prin următoarele întrebări.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Care dintre aceste telefoane ați dori să îl cumpărați? • Cum puteți obține telefonul care este mai scump? <p>Activitatea 3 (15 min.)</p> <p>Formatorul face o prezentare a noțiunilor de "datorie, credit, dobândă".</p> <p>Formatorul împarte elevii în grupuri mici și întreabă: "Când ar trebui să împrumutăm bani?", și invită elevii să discute între ei timp de 5 minute. După răspunsuri, el/ea explică când și în ce cazuri împrumutul poate fi benefic pentru oameni, iar în ce cazuri poate avea consecințe negative.</p>
<p>SECȚIUNEA 6.2</p>	<p>Pentru ce nevoi ar trebui să folosesc un împrumut? Care sunt tipurile de împrumuturi? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <p>Formatorul le arată elevilor fotografii legate de casă, mașină, vacanță și educație prin intermediul unui smart board. El/ea explică faptul că oamenii pot folosi un împrumut pentru a acoperi aceste nevoi și apoi face o prezentare despre tipurile de împrumuturi.</p> <p>Activitatea 2 (30 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se pune în scenă o piesă de teatru prin gruparea elevilor în meseriași, cupluri căsătorite, studenți, persoane care doresc să cumpere o casă sau o mașină, pe tema "tipuri de împrumuturi" și purtând conversații despre obținerea

	<p>unui împrumut între ei.</p> <p>Activitatea 3 (5 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Formatorul le spune elevilor că "nevoile oamenilor pot varia în funcție de situația în care se află și pot folosi diferite tipuri de împrumuturi în funcție de aceste situații".
<p>SECȚIUNEA 6.3</p>	<p>Care sunt dispozițiile privind împrumuturile? Care sunt condițiile de împrumut? Ce este un contract de împrumut? Care este costul împrumutului? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <p>Formatorul le arată elevilor o fotografie a unei mașini cu o valoare de 20 000 de dolari. Apoi îi întreabă dacă au 15 000 \$ în buzunar, ar trebui să împrumute restul de 5 000 \$ și îi întreabă de unde și cum pot obține acest împrumut. Ea/el primește răspunsuri de la elevi. Formatorul le arată elevilor fotografiile băncilor și le spune că pot împrumuta partea de 5 000 de dolari de la aceste bănci sub forma unui credit, dacă acestea oferă condițiile de împrumut necesare.</p> <p>Activitatea 2 (10 min.)</p> <p>Formatorul îi întreabă pe elevi care sunt ideile lor cu privire la termenii și condițiile împrumutului pe care îl vor primi. După ce primește răspunsurile, el le spune elevilor că fiecare împrumut are un cost și, în general, afirmă că băncile care acordă împrumuturi au de la oameni următoarele cerințe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Un venit regulat din care să poată plăti rata împrumutului O persoană garant care poate fi solicitată în cazul în care nu poate plăti rata împrumutului. Rezultatul rambursării împrumuturilor pe care o persoană le-a obținut în trecut, dacă este cazul (Credit Rating). <p>Activitatea 3 (25 min.)</p> <p>Formatorul menționează că trebuie întocmit un contract de împrumut între bancă și persoana care va utiliza împrumutul și le prezintă elevilor un model de contract de împrumut și, în același timp, oferă câte un model de contract de împrumut fiecărui elev.</p> <p>Ea/el le acordă elevilor 5 minute pentru a analiza acordul de împrumut. După aceea, examinează cu elevii secțiunile acordului de împrumut și precizează că există un cost al împrumutului care urmează să fie utilizat, iar elementele care alcătuiesc acest cost sunt următoarele: suma împrumutului, perioada de rambursare și rata dobânzii. Apoi, împreună cu elevii, realizează un exemplu de calcul al</p>

	<p>împrumutului introducând pe Smartboard/tabletă datele privind suma împrumutului, perioada de rambursare și rata dobânzii.</p> <p>https://templates.office.com/tr-tr/basit-kredi-hesaplay%C4%B1c%C4%B1s%C4%B1-ve-amortisman-tablosu-tm16400462</p> <p>https://loanscanada.ca/loans/loan-calculator</p> <p>https://loanscanada.ca/auto/car-loan-calculator</p> <p>https://loanscanada.ca/mortgage/mortgage-calculator</p> <p>https://esign.com/wp-content/uploads/Personal-Loan-Agreement.pdf</p>
<p>SECȚIUNEA 6.4</p>	<p>Cum se aplică pentru un împrumut? Care sunt condițiile de împrumut? Cât de importantă este rambursarea la timp a împrumutului? Ce este istoricul de plată a împrumutului? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (20 min.) Formatorul selectează cinci voluntari dintre elevi. Unul dintre acești elevi își asumă rolul unui angajat al băncii, trei sunt persoanele care vor face împrumutul, iar celălalt este garantul. Elevii își prezintă rolul în exercițiul 1.</p> <p>Activitatea 2 (25 min.) Formatorul îi întreabă pe elevi cum s-au simțit în legătură cu ceea ce au trăit în timpul jocului și dorește ca aceștia să împărtășească sentimentele lor cu prietenii lor. Elevii își împărtășesc sentimentele cu prietenii lor.</p> <p>Formatorul precizează că plata la timp în utilizarea creditului are un impact mare asupra scorului de credit al unei persoane, care are un efect pozitiv asupra utilizării ulterioare a creditului.</p> <p>Formatorul le spune elevilor ce se poate face pentru a crește scorul de credit.</p> <p>Ea/el le cere elevilor să pregătească afișe pentru persoanele care și-au plătit creditul la timp și cei care nu l-au plătit.</p> <p>https://www.creditclash.com https://shadysam.com</p>

MODULUL 7: Înțelegerea asigurărilor, a managementului riscurilor și a planurilor de pensionare

<p>OBIECTIV(E) GENERAL(E):</p>	<p>Obiectivul general al acestui modul de formare de a învăța elevii de liceu și, în special, elevii cu dizabilități DHH și cu alte dizabilități, despre conceptele importante legate de asigurări (de viață, de sănătate, auto etc.), managementul riscului financiar în finanțele personale și planificarea pensionării.</p>
<p>OBIECTIVE:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Să fie capabil să definească și să explice conceptul de asigurare și termenii cheie care o caracterizează. • Să facă diferența între tipurile de asigurări care sunt cel mai frecvent utilizate în viața de zi cu zi • Să localizeze sursele de riscuri financiare în viața de zi cu zi și să demonstreze că înțelege principiile de bază ale gestionării riscurilor • Să realizeze un proces de bază de gestionare a riscurilor în situații din viața de zi cu zi • Să poată identifica importanța planurilor de pensionare pentru securitatea financiară personală • Să demonstreze înțelegerea planificării pensionării și a diferitelor acțiuni care se întreprind pentru fiecare nivel de carieră
<p>METODE:</p>	<p>Tag Cloud, Cuvinte încrucișate, 2 Adevăruri și o Minciună, World Café, Mind Mapping</p>
<p>SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:</p>	<p>Formatorul grupează elevii cu deficiențe de vorbire în limbajul semnelor cu elevii care știu să folosească limbajul semnelor.</p> <p>Formatorul utilizează limbajul semnelor în prezentarea materialelor teoretice, precum și pe parcursul activităților pentru a se asigura că elevii cu deficiențe de auz sunt capabili să înțeleagă pe deplin sarcinile.</p>
<p>DURATĂ:</p>	<p>3 ore</p>
<p>RESURSE:</p>	<p>Hârtie A3, markere, proiector, conexiune la internet, calculator (laptop/tabletă), versiuni tipărite ale secțiunilor 1.3; 1.4; 2.3; 3.3.</p>
<p>REFERINȚE:</p>	<p>- Schreier H., (2020). <i>Personal Finance for Young Adults: Risk management With Property and Casualty Insurance</i>. Forbes. https://www.forbes.com/sites/halseyschreier/2020/12/03/personal-finance-for-young-adults-risk-management-with-property-and-casualty-insurance</p> <p>- Kagan J., (2021). <i>Retirement Planning</i>. Investopedia.</p>

	<p>https://www.investopedia.com/terms/r/retirement-planning.asp</p> <p>- <i>Smooth Sailing: Exploring Insurance and Estate Planning</i> https://www.lessonplanet.com/teachers/smooth-sailing-exploring-insurance-and-estate-planning</p> <p>- <i>Planning for your retirement (2008).</i> https://sde.ok.gov/sites/ok.gov.sde/files/PFLModule_6.1.pdf</p> <p>- Rowe C., (2021). <i>The 5 Step Risk Management Process</i>. Clear Risk. https://www.clearrisk.com/risk-management-blog/bid/47395/the-risk-management-process-in-5-steps-1</p>
<p>SECȚIUNEA 7.1</p>	<p>Înțelegerea asigurărilor (60 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <p>Formatorul prezintă Scenariul 1 (SECȚIUNEA 7.1) pentru a-i determina pe elevi să înceapă să se gândească la conceptul de asigurare.</p> <p>Activitatea 2 (10 min.)</p> <p>Formatorul împarte elevii în echipe și le cere să se gândească la un caz real în care un eveniment neașteptat care a cauzat dificultăți financiare li s-a întâmplat lor, unui membru al familiei sau unui prieten. Câțiva dintre elevi își pot prezenta cazul în limbajul semnelor în fața clasei.</p> <p>Activitatea 3 (30 min.)</p> <p>Formatorul prezintă elevilor materialul teoretic (SECȚIUNEA 7.2) pentru conceptul de Asigurare. Elevii sunt apoi împărțiți în două echipe și primesc hârtia A4 imprimabilă (SECȚIUNEA 7.3) și markere. Li se cere să creeze un Tag Cloud în jurul cuvântului Asigurare pe baza materialului teoretic pe care l-au învățat.</p> <p>Un Tag Cloud este o reprezentare vizuală a celor mai relevante cuvinte, concepte, teme din jurul cuvântului central pe care l-ați ales.</p> <p>Elevii vor trebui să facă un brainstorming și să noteze în jurul cuvântului asigurare cele mai importante cuvinte cheie pe care le-au identificat din materialul teoretic.</p>

	<p>analizeze scenariile prezentate în etapa 1 / secțiunea 2.1, precum și pe cel la care s-au gândit ei înșiși, folosind Procesul de gestionare a riscurilor (secțiunea 2.2) pentru fiecare scenariu.</p> <p>Elevii trebuie să parcurgă etapele 1-4 din Procesul de gestionare a riscurilor și să identifice pentru fiecare etapă cum se aplică la fiecare scenariu.</p>
<p>SECȚIUNEA 7.3</p>	<p>Planificarea Pensionării (60 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (5 min.)</p> <p>Formatorul le arată elevilor imaginea (secțiunea 3.1) și le pune întrebări pentru a-i determina să înceapă să se gândească la pensionare.</p> <p>Activitatea 2 (15 min.)</p> <p>Formatorul prezintă materialul teoretic (secțiunea 3.2) privind planificarea pensionării și discută cu elevii pentru a se asigura că toată lumea a înțeles informațiile, precum și pentru a clarifica eventualele îndoieli sau întrebări.</p> <p>Activitatea 3 (10 min.)</p> <p>Formatorul împarte elevii în perechi, le dă varianta tipărită a fișei A4 și le cere să completeze exercițiul (secțiunea 3.3) prin care trebuie să distingă Minciuna dintre cele trei afirmații care li se dau.</p> <p>Activitatea 4 (30 min.)</p> <p>Această activitate finală este folosită pentru a reuni toate temele din întregul modul. În timpul acestei activități, profesorul împarte elevii în două echipe și le pune la dispoziție versiuni tipărite ale exercițiului (secțiunea 3.4), o hârtie A3 și markere. Elevii sunt rugați să creeze o hartă mentală pe hârtie cu următoarea temă: "Asigurări, gestionarea riscurilor și planificarea pensionării".</p> <p>După ce elevii și-au creat Mindmap-ul, ei sunt pregătiți să îl discute în clasă.</p> <p>Un Mindmap este un instrument care vă permite să surprindeți gândurile care se derulează în mintea noastră. Mindmapping ne ajută să gândim, să ne amintim, precum și să adunăm cunoștințe într-un mod vizual și dinamic, fără o ordine sau o structură specifică.</p>

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

Vedeți un exemplu:

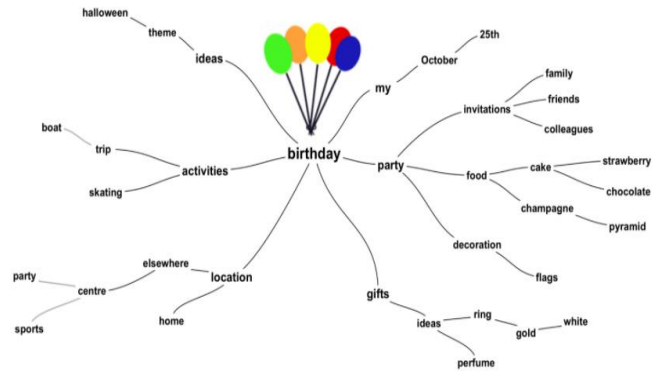

Fig.2 Central theme & associations

Sursă: <https://simplemind.eu/how-to-mind-map/basics/>

MODULE DE FORMARE AUTO-DIRIJATĂ (autoinstruire)

MODULUL 1: INTRODUCERE. CE SUNT BANII?

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a cunoaște semnificația banilor, de a avea mai multă încredere în ei și de a învăța să îi economisească.
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • să cunoască semnificația banilor • să înțeleagă importanța de a avea suficienți bani • să identifice diferențele dintre troc și vânzare • să fie conștienți de valoarea banilor • să facă față situațiilor neprevăzute cu bani
METODE:	Prezentări, jocuri, discuții bazate pe studii de caz, jocuri de rol, discuții de grup
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.
DURATĂ:	2 ore
RESURSE:	Computer, hârtie, markere, software powerpoint, jocuri, stilou
REFERINȚE:	https://puzzel.org/en/features
SECȚIUNEA 1.1	Definiția banilor (25 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	Activitatea 1 (20 min.) Elevul trebuie să citească instrucțiunile despre Activitatea 1 și să joace jocul "Limonade" Elevul trebuie să joace un joc pe un site web pentru a înțelege câtă încredere are în tema banilor Activitatea 2 (5 min.) Elevul trebuie să reflecteze asupra a ceea ce s-a întâmplat, urmând textul orientativ propus

SECȚIUNEA 1.2	Banii ca mijloc pentru o viață mai bună (20 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <p>Elevul trebuie să se concentreze pe imagini referitoare la condițiile de viață din Africa.</p> <p>Elevul trebuie să reflecteze asupra acestora și apoi să tragă concluzii în scris.</p> <p>Activitatea 2 (10 min.)</p> <p>Elevul trebuie să se gândească și să scrie despre câteva teme legate de subiect și apoi să verifice pe un site web dacă gândurile sale sunt similare sau nu cu rezultatele.</p>
SECȚIUNEA 1.3	Troc și vânzare (35 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (20 min.)</p> <p>Elevul trebuie să creeze 2 situații și să scrie 2 dialoguri, unul pentru subiectul "troc" și unul pentru subiectul "vânzare".</p> <p>Activitatea 2 (15 min.)</p> <p>Elevul trebuie să creeze combinații de obiecte și apoi să joace "Jocul memoriei" și să verifice dacă ideile sale au fost corecte.</p>
SECȚIUNEA 1.4	Valoarea banilor și atitudinea față de bani (40 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (30 min.)</p> <p>Elevul trebuie să citească situația inițială a jocului și să înțeleagă ce are de făcut.</p> <p>Elevul trebuie să joace și apoi să tragă concluzii.</p> <p>Elevul trebuie să reflecteze asupra situațiilor neașteptate.</p> <p>Activitatea 2 (10 min.)</p> <p>Elevii trebuie să joace un joc asemănător cu cel de la activitate, dar de data aceasta va avea loc un eveniment neașteptat. Scopul este de a pune în practică ceea ce au învățat până acum și de a se ocupa de economisirea banilor.</p>

MODULUL 2: Câștiguri, venituri și cariere

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a cunoaște ce este educația financiară, cum poate crește veniturile proprii și o carieră de succes
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • știe ce este Educația financiară și principalele sale concepte • să cunoască principiile care definesc principiile de bază ale gestionării finanțelor personale • să recunoască comportamentele financiare responsabile • să identifice modalități de creștere a veniturilor proprii • să înțeleagă conceptele și caracteristicile de bază ale antreprenoriatului
METODE:	Prezentări, jocuri educative, discuții bazate pe studii de caz, discuții de grup, dezbateri, film educativ, evaluare
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Flipchart, tablă inteligentă/televizor, conexiune la internet, hârtie, pix, jocuri, markere, foi de lucru
REFERINȚE:	Hadzima, J. (2010). Seven characteristics of highly effective entrepreneurial employees. From http://web.mit.edu/e-club/hadzima/seven-characteristics-of-highly-effectiveentrepreneurial-employees.html Sherraden, M. (Ed.). (2005). Inclusion in the American dream: Assets, poverty, and public policy. New York: Oxford University Press.

SECȚIUNEA 2.1	Educație financiară (1 oră și 5 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1: Ce este educația financiară? (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elevul citește definiția educației financiare folosind materialele teoretice din secțiunea 2.1 Activitatea 1; ● Prezintă apoi principalele noțiuni de educație financiară cu ajutorul unor cartonașe flash quizlet.com.: Educație financiară Flashcards Quizlet. <p>Activitatea 2: Principiile de bază ale gestionării finanțelor personale (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elevul preia o poză cu un copac al banilor și scrie pe foaie pentru ce are nevoie de bani lunar. ● El/ea identifică principiile de bază ale gestionării finanțelor personale pentru fiecare dintre studiile de caz furnizate. ● Elevul întocmește o listă cu 5 principii de bază ale gestionării finanțelor personale. ● El/ea compară lista sa cu lista din suportul de curs din secțiunea 2.1 Activitatea 2 și analizează diferențele. <p>Activitatea 3: Comportamente financiare responsabile versus comportamente financiare riscante (30 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Elevii răspund la următoarele întrebări referitoare la comportamente financiare responsabile:<ul style="list-style-type: none"> ✓ Aveți stabilită o listă clară de priorități? ✓ Cheltuiți în funcție de priorități? ✓ Urmați un buget pentru a vă limita cheltuielile? ✓ Aveți un card de credit? ✓ Plățiți în fiecare lună întreaga rată a cardului de credit? ✓ Vă plățiți cardul de credit la timp? ✓ Vă constituiți un fond de urgență? ✓ Economisiți și investiți 5-10% din venit?

	<p>și o compară cu prezentarea comportamentelor financiare responsabile, în conformitate cu secțiunea 2.1 Activitatea 3.</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul se gândește la propriile comportamente financiare și realizează un videoclip pentru îmbunătățirea acestora folosind https://www.powtoon.com
<p>SECȚIUNEA 2.2</p>	<p>Venituri (1oră)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1: Cum să creșteți veniturile (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevii citesc activitățile de la Activitatea 2.1. Elevii trebuie să reflecteze, să aleagă, să aducă argumente și să creeze o fișă de lucru cu abilitățile, hobby-urile și activitățile concrete pe care le poate face pentru a câștiga bani în plus folosind https://www.liveworksheets.com. <p>Elevul ar trebui să reflecteze și să scrie argumente pentru creșterea propriului venit pentru fiecare dintre cele 3 circumstanțe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să lucreze independent, - începerea unei afaceri, - educație și îmbunătățirea calificărilor. <p>Activitatea 2: Analiza financiară (30 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul alege un rol care i se potrivește cel mai bine: <ul style="list-style-type: none"> -angajat, -lucrător pe cont propriu, -întreprinzător, -investitor. Elevul își ia 5 minute pentru a căuta pe internet informații despre fiecare rol. Apoi, elevul își imaginează pe rând că este consilier financiar și susține că acesta este cel mai bun rol și astfel își convinge colegii să adopte acest rol în viitor. Elevul realizează un videoclip de 2-3 minute folosind padlet.com pentru fiecare rol și îl publică pe contul

	<p>personal de YouTube, cerând colegilor să voteze pentru unul dintre videoclipuri în 24 ore.</p> <ul style="list-style-type: none"> După o zi, elevul poate realiza un alt videoclip în care prezintă concluziile personale și câștigătorul votului <p>Activitatea 3: Surse de venit (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul deschide linkul către un joc bamboozle, https://www.baamboozle.com/game/316619 și ghicește care sunt veniturile și care sunt cheltuielile.
<p>SECȚIUNEA 2.3</p>	<p>Venituri și carieră (55min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 Antreprenoriatul: concepte de bază și caracteristici (35 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul deschide Quizlet.com: https://quizlet.com/139028014/entrepreneurship-flash-cards/ways să descopere conceptele de bază ale antreprenoriatului. Elevul citește conceptele de bază ale antreprenoriatului folosind materialele activității 2. 3.1. Elevul lucrează individual pentru a găsi o idee de afacere, a o proiecta și a o prezenta în detaliu în video sau sub formă de eseu ca și cum ar fi funcționat timp de cel puțin 3 ani. El/ea poate să o posteze pe un cont de socializare și să ceară colegilor să ofere feedback pentru îmbunătățire. Elevul poate realiza un alt filmuleț sau eseu pentru stabilirea concluziilor, în care poate încorpora comentariile și sugestiile colegilor și îl poate distribui pe același cont de socializare. <p>Activitatea 2 Voluntariatul - ca opțiune pentru a căpăta experiență, pentru rețeaua socială (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul deschide linkul către Baamboozle.com, https://www.baamboozle.com/game/326131 pentru o introducere în tema voluntariatului. Apoi, elevul ar trebui să își imagineze că este un consilier individual de carieră și să aducă argumente convingătoare pentru munca voluntară ca o opțiune pentru a obține mai multă experiență și o rețea de socializare. El/ea poate să-și noteze

argumentele.

- Întrebări pentru ghidarea elevului:
  - Ce tip de muncă voluntară ți-ar plăcea să faci?
  - Cum te-ai simți după ce ai făcut voluntariat?
  - Cum ai găsi munca de voluntariat?
  - Cât timp ați petrece ca voluntar?
  - Care sunt beneficiile muncii de voluntariat?
  - Cum ai folosi experiența ta de voluntariat?
- Elevul trage concluzii.

MODULUL 3: Economii, bănci și cheltuieli

OBIECTIVUL(E) GENERAL(E):	Obiectivul general al activității este de a învăța cum să economisească, să depună și să cheltuiască bani.
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • Să fie conștienți de ceea ce înseamnă să ai bani. • Să cunoască diferite instrumente și ajutoare pentru economisire bancară și cheltuieli. • Să recunoască posibilele greșeli care pot fi făcute în gestionarea banilor. • Să identifice toate funcțiile posibile ale banilor.
METODE:	Prezentare online, jocuri online, lucru în echipă și activități bazate pe studii de caz.
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	<ul style="list-style-type: none"> • Acces la internet • Calculator • Telefon mobil • Materiale audiovizuale
REFERINȚE:	Microsoft. (s. f.). <i>Personal monthly budget spreadsheet</i> . Microsoft Office. https://templates.office.com/ES-ES/hoja-de-cálculo-del-presupuesto-mensual-personal-TM1641011 Microsoft Teams. (s. f.). Microsoft Teams. https://www.microsoft.com/es-es/microsoft-teams/login

SECȚIUNEA 3.1	Bani = resurse (1 oră)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (15 min.)</p> <p>Pentru a arăta cât de important să cunoaști și să înveți cum să gestionezi banii și finanțele, formatorul va scrie următoarea întrebare pe peretele Padlet: Ce pot face cu banii mei?</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://padlet.com/fertdla/62gcotzkz6w67te9 <p>Padlet este o aplicație online care permite utilizatorilor învățarea prin colaborare (Padlet: Padlet: eres un bellezón).</p> <p>Participantul va răspunde cel puțin o dată.</p> <p>După ce toate răspunsurile au fost primite, formatorul va prezenta cele patru funcții principale ale banilor printr-un power point și îl va trimite prin e-mail celor care nu au putut participa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cheltuieli - Împărțirea - Economisire - Investiții
	<p>Activitatea 2 (35 min.)</p> <p>După ce au fost prezentate conținuturile anterioare, le vom pune în practică prin următorul joc: MONOPOLY online (Monopoly Juega A Monopoly Online GamePix). Pentru a face acest lucru, vom cere participanților să se înregistreze pe site-ul pe care îl vom pune la dispoziția lor și vom începe jocul Monopoly online.</p> <p>O puteți face online sau, dacă aveți jocul acasă, puteți juca în familie. Va fi mai distractiv. Dacă veți face acest lucru, vă vom cere să ne trimiteți o dovadă la adresa noastră de e-mail.</p>
	<p>Activitatea 3 (10 min.)</p> <p>Toți participanții vor răspunde în scris pe Padlet cu orice întrebări sau comentarii care au apărut în timpul acestei secțiuni. Formatorul va oferi apoi răspunsuri la întrebări sau va pune capăt discuțiilor care au apărut.</p> <ul style="list-style-type: none"> - https://padlet.com/fertdla/31up6h4f7qstpj4k

SECȚIUNEA 3.2	Monitorizarea cheltuielilor (1 oră)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (10 min.): Examinăm cele de mai sus</p> <p>Cu ajutorul instrumentului kahoot, se va da un test cu întrebări referitoare la lecția anterioară. Ultima întrebare va introduce conceptul de Excel, care va fi discutat în continuare. Aceasta va servi la aflarea cunoștințelor pe care le aveți despre subiectul anterior și cel care urmează.https://create.kahoot.it/share/kahoot-1/49505eaa-97aa-44a7-860a-efc4880db90d</p> <p>Activitatea 2 (10 min.)</p> <p>Formatorul va folosi o prezentare Power Point pentru a explica funcțiile Excel și modul de completare a tabelului bugetului anual.</p> <p>Activitatea 3 (35 min.)</p> <p>Elevul va trebui să se conecteze cu partenerul său și să comunice prin chat. Perechile vor fi desemnate de către formator și vor fi notificate prin e-mail, iar formatorul va trebui să furnizeze și adresele de e-mail ale participanților.</p> <p>Acest lucru se poate face cu ajutorul instrumentului Teams: Teams este un instrument software care permite organizarea de întâlniri online. Îl puteți descărca de aici: Introducción a Microsoft Teams</p> <p>În primul rând, participanții vor discuta și vor învăța despre Excel.</p> <p>După ce vor învăța despre Excel, fiecare pereche va primi un studiu de caz (trimis prin e-mail sau printr-un link în comentariile aplicației Teams) pentru a completa un tabel Excel cu următoarele date fictive.</p> <p>Activitatea 4 (5 min.)</p> <p>După ce au completat tabelul, elevii ar trebui să scrie în Padlet impresiile lor despre acest exercițiu.</p> <p>- https://padlet.com/fertdla/xf2xhhfosukcraxr</p>

SECȚIUNEA 3.3	Instrumente disponibile pentru defalcarea cheltuielilor (1 oră)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (15 min.)</p> <p>Prima activitate din această secțiune se bazează pe cunoașterea instrumentului Moneyfy. Pentru aceasta, formatorul le va trimite un video pe youtube cu explicația (DURATĂ: 5:47). Ulterior, studenții vor trebui să scrie în Padlet ce este Moneyfy și la ce se folosește. O intervenție pentru fiecare participant.</p> <p>Videoclip: (2789) Monefy - Administra tu dinero - #ESimple - YouTube</p> <p>Activitatea 2 (30 min.)</p> <p>Participanții vor fi rugați să descarce aplicația Monefy (Monefy Instrument practic de gestionare a finanțelor personale pentru iOS și Android) pe telefoanele lor mobile. Este o aplicație care vă ajută să vă gestionați toate conturile într-un singur loc. Această aplicație a fost aleasă deoarece Moneyfy oferă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planificarea bugetului - Controlați-vă creditul - Gestionați-vă cheltuielile - Rămâneți concentrat pe obiectivele financiare - Cheltuiți mai inteligent și economisiți mai mult - Fiți clar cu privire la toate cheltuielile dvs. <p>După ce participantul s-a familiarizat cu aplicația și cu modul în care aceasta funcționează, acesta trebuie să introducă în aplicație datele din scenariul de mai sus. Scenariul utilizat pentru Excel.</p> <p>Pentru această activitate este necesar un telefon mobil. Deoarece este posibil ca unii elevi să nu aibă un telefon mobil, se sugerează ca participanții să facă o prezentare PowerPoint cu ceea ce au învățat în timpul acestui modul și să o trimită prin e-mail formatorului.</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI
ȘCOLA DE ÎNȚEBĂȚI ȘI ÎNȚEBĂȚI
ȘCOLARĂ ȘI ÎNȚEBĂȚI ȘCOLARĂ

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

Activitatea 3 (15 min.)

Este important să se știe cum s-au simțit participanții. De aceea, îi vom ruga să își exprime părerea despre modul într-un nou Padlet.

- <https://padlet.com/fertdla/lo1lri3dxf2n1zd9>

În acest fel se va încheia formarea.

MODULUL 4: GESTIONAREA BANILOR

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a ști cum să gestionezi veniturile și cheltuielile, cum să implementezi obiective pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi
OBIECTIVE:	<p>La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cunoaște obiectivele pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi, principiile de organizare a vieții de zi cu zi • să-și creeze obiective pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi, să găsească posibilități de obținere și cheltuire a banilor • realizează obiective pe termen scurt și lung în viața de zi cu zi, au capacitatea de a-și aranja viața de zi cu zi
METODE:	Prezentări, jocuri, discuții bazate pe studii de caz, jocuri de rol, film educațional, evaluare
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	<p>Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor).</p> <p>Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.</p>
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Videoproiector, hârtie, software PowerPoint, jocuri, pix, fișă de evaluare.
REFERINȚE:	<p>https://www.moneyhelper.org.uk/en/everyday-money/budgeting/beginners-guide-to-managing-your-money</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=vl2sasYSY4E</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=HQzoZfc3GwQ</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=r5Iw-k0KT98</p>
SECȚIUNEA 4.1	Obiective scurte în viața de zi cu zi (1 oră 30 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1: (20 min.)</p> <p>Citește principalele principii de gestionare a banilor</p> <p>Activitatea 2: (15 min.)</p> <p>Reflecți asupra următoarelor întrebări:</p>

- pe ce cheltuiește banii zilnic/în fiecare lună;
- care sunt cheltuielile sale recurente/regulare și cele ocazionale;
- care este principalul său element de cheltuieli zilnice;
- ce cheltuieli pot fi reduse sau anulate și ce cheltuieli sunt inevitabile și nu pot fi schimbate;
- ce este o achiziție impulsivă (risipă de bani) și care ar putea fi consecințele achizițiilor impulsive?

Activitatea 3: (15 min.)

Gândiți-vă la posibilitățile de obținere și de cheltuire a banilor:

Organizarea vieții de zi cu zi

- Posibilități de obținere a banilor, adică venitul real - salariu, bursă, ajutor guvernamental etc.

- Posibilități de a cheltui bani

Activitatea 4: (20 min.)

Lucrare practică

1) Explicați diferitele modalități de obținere/ câștig de bani, cu accent pe importanța muncii remunerate în formarea veniturilor.

2) Calificările, aptitudinile și experiența persoanei îi permit acestea să își mărească veniturile?

3) Explicați oportunitățile și schemele de solicitare a burselor și subvențiilor.

4) Explicați sistemul și termenii schemelor de sprijin guvernamental.

Activitatea 5: (20 min.)

Planificarea financiară și stabilirea de obiective

Planificarea:

- Analizați-vă dorințele și nevoile

- Evaluați-vă posibilitățile

- Alegeți, comparați și decideți

Sarcină practică:

Discutați împreună cu un prieten/coleg/părinți de ce este importantă stabilirea obiectivelor financiare, astfel încât persoana consiliată să înțeleagă și să admită importanța stabilirii și planificării obiectivelor.

Pentru discuții puteți utiliza platforme online, cum ar fi Google meet, messenger, Whatsapp, etc.

Atunci când discutăm despre planificare, ar trebui să vorbim despre activități și evenimente de zi cu zi: planificarea unui weekend, a unei petreceri de ziua de naștere, întâlnirea/reuniunea cu prietenii, etc. Planificarea financiară de zi cu zi include, de asemenea, aflarea/compararea prețurilor unor obiecte (un telefon, o bicicletă, un computer etc.) atunci când cineva plănuiește/trebuie să cumpere ceva destul de scump.

Temă practică:

Exemplul de mai sus se referea la planificarea pe termen scurt, mediu sau lung?

Aproximativ cât timp ar putea acoperi procesul de planificare în cazul unei planificări pe termen lung?

Obiective pe termen scurt → planificarea veniturilor și cheltuielilor din viitorul apropiat

Exemplu de obiectiv pe termen scurt:

Plănuți să mergeți într-o vacanță în Grecia anul viitor. Pentru aceasta veți avea nevoie de 900 de euro, dar nu aveți economii. Aceasta înseamnă că va trebui să economisiți minimum 75 de euro în fiecare lună ($(900/12 = 75)$).

De asemenea, ați putea apela la un împrumut bancar. Rata anuală a dobânzii pentru un împrumut de 900 de euro este de 24% și trebuie să faceți rambursări egale la bancă în fiecare lună (acest lucru se numește anuitate). Aceasta înseamnă că în fiecare lună trebuie să plătiți băncii 85 de euro, ceea ce include rambursarea sumei principale a împrumutului și a dobânzii, suma totală pe an fiind de 1020 de euro. Așadar, pentru împrumutul bancar de 900 de euro ați plătit în plus aproximativ 120 de euro dobândă. În mod normal, banca vă percepe, de asemenea, taxe pentru încheierea contractului de împrumut, care se adaugă și mai mult la suma pe care trebuie să o plătiți băncii.

SECȚIUNEA 4.2	Obiective lungi în viața de zi cu zi (1 oră 30 de min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (20 min.)</p> <p>Aproximativ cât timp ar putea acoperi procesul de planificare în cazul unei planificări pe termen lung?</p> <p>Obiective pe termen scurt → planificarea veniturilor și cheltuielilor din viitorul apropiat</p> <p>Exemplu de obiectiv pe termen scurt:</p> <p>Plănuți să mergeți într-o vacanță în Grecia anul viitor. Pentru aceasta veți avea nevoie de 900 de euro, dar nu aveți economii. Aceasta înseamnă că va trebui să economisiți minimum 75 de euro în fiecare lună ((900/12 = 75).</p> <p>De asemenea, ați putea apela la un împrumut bancar. Rata anuală a dobânzii pentru un împrumut de 900 de euro este de 24% și trebuie să faceți rambursări egale la bancă în fiecare lună (acest lucru se numește anuitate). Aceasta înseamnă că în fiecare lună trebuie să plătiți băncii 85 de euro, ceea ce include rambursarea sumei principale a împrumutului și a dobânzii, suma totală pe an fiind de 1020 de euro. Așadar, pentru împrumutul bancar de 900 de euro ați plătit în plus aproximativ 120 de euro dobândă. În mod normal, banca vă percepe, de asemenea, taxe pentru încheierea contractului de împrumut, care se adaugă și mai mult la suma pe care trebuie să o plătiți băncii.</p> <p>Obiective lungi în viața de zi cu zi (1 oră și 30 de minute)</p> <p>Evident, vorbind de planificare pe termen lung, ne referim la o perioadă de timp mai mare de cinci ani înainte.</p> <p>Sarcină practică:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Este posibil/ realist să faceți planuri pentru 20-30 de ani înainte? 2) Explicați aspectul/importanța banilor și a sumei de bani necesare în contextul diferitelor evenimente din viață. <p>Putem concluziona că, dacă o persoană este capabilă să își gestioneze și să își planifice în mod rațional finanțele, ea este, de asemenea, capabilă să se descurce din punct de vedere financiar în toate situațiile de zi cu zi, precum și să fie pregătită pentru circumstanțe</p>

neprevăzute.

Este important să planificăm și să facem pregătiri pentru evenimentele care știm că vor avea loc, dar și să fim pregătiți pentru situații neașteptate. Pe lângă evenimentele pozitive și fericite, viața poate aduce și viraje negative bruște, la care nu ne-am așteptat să se întâmple.

Exemplu:

Există o problemă cu calculatorul dumneavoastră. La atelier devine clar că reparația este prea scumpă, deoarece s-ar putea obține un calculator nou la același preț. Costul estimat al reparației este de 400 de euro. Care sunt opțiunile dumneavoastră: ați economisit bani și puteți plăti reparația/cumpăra un calculator nou sau ar trebui să obțineți un împrumut? Sau ar trebui să vă schimbați obiceiurile IT și să folosiți biblioteca sau alte facilități publice de acces la calculatoare/internet până când veți putea economisi pentru un calculator nou?

Activitatea 2: (15 min.)

Gândiți-vă la asta:

Ce este mai rezonabil - să cumpărați un calculator nou sau să îl reparați pe cel vechi?

Un calculator nou, cumpărat cu un împrumut, va fi mai scump în cele din urmă?

Care sunt opțiunile și nevoile financiare reale în cazul în care cineva primește o notificare de concediere? Este posibil să găsească un nou loc de muncă și cât timp ar putea dura acest lucru? Ce fel de compensații bănești poate obține o persoană (indemnizație de concediere, ajutor de șomaj) pe o perioadă limitată de timp în caz de concediere? Dispune de economii pentru a plăti pentru hrană, cazare, împrumuturi etc., între două locuri de muncă?

În cazul în care persoana care și-a pierdut locul de muncă are o familie, este important să se ia în considerare evenimente de viață precum nașterea unui copil, începerea școlii de către copil/copii etc., care necesită cheltuieli suplimentare.

Activitatea 3: (30 min.)

Obiective pe termen lung → dorințe pentru achiziții după mai mult de cinci ani

Exemplu de obiectiv pe termen lung:

O persoană în vârstă de 30 de ani își dorește să primească o pensie lunară de 600 de euro atunci când se va pensiona, ceea ce reprezintă dublul pensiei medii de pensionare plătite în prezent. Să presupunem că actualul sistem de pensii de stat nu se modifică și că vârsta de pensionare este de 65 de ani. Dacă o persoană trăiește până la vârsta de 80 de ani sau mai mult, trebuie să economisească cel puțin 54 000 de euro în 35 de ani (300 €/lună, sau 3 600 € pe an, 15 ani x 3 600 € = 54 000 €). O persoană care acumulează această sumă de bani pe parcursul a 35 de ani trebuie să economisească 128 de euro pe lună, ceea ce reprezintă o sumă destul de mare de pus deoparte.

De asemenea, este important să se informeze cu privire la alte modalități de economisire a banilor și de creștere a veniturilor oferite de sistemele alternative de pensii.

Metoda de planificare

1. Faceți o listă cu 12 articole care trebuie cumpărate în următorii cinci ani.
2. Grupați articolele în achiziții pe termen scurt, mediu și lung.
3. Selectați cele trei articole cele mai necesare pe termen scurt și identificați prețurile acestora.
4. Selectați un articol pe termen mediu și unul pe termen lung și identificați prețurile acestora.
5. De unde să faceți rost de bani pentru a cumpăra articolele; estimați cât timp va dura să economisiți suma necesară pentru a cumpăra articolele necesare.

Activitatea 4: (20 min.)

Pentru a obține o independență financiară

Realizarea unui buget personal și a unui plan financiar poate contribui la obținerea independenței financiare:

Pasul 1 este realizarea unui plan financiar personal → identificarea obiectivelor

Pasul 2 constă în realizarea unui buget: compararea veniturilor și a costurilor

Este rezonabil să se împartă cheltuielile în cheltuieli inevitabile și cheltuieli opționale. Cheltuielile inevitabile sunt cele pentru hrană, locuință, igienă, în unele cazuri pentru medicamente etc.

Cheltuielile opționale sunt cele pentru petrecerea timpului liber, călătorii etc. Într-o anumită măsură, și cheltuielile pentru casă, îmbrăcăminte și alte bunuri de folosință îndelungată sunt opționale.

Cheltuielile opționale pot fi reduse fără a pune în pericol viața, sănătatea și viitorul, deși reducerile pot fi neplăcute.

Pentru majoritatea oamenilor, salariul este principala sursă de venit. În unele cazuri, beneficiile guvernamentale, câștigurile din investiții sau din antreprenoriat pot fi o sursă de venit. Atunci când se planifică venitul cuiva, este rezonabil să se ia în considerare faptul că nivelul venitului se poate modifica în timp și nu întotdeauna în sens ascendent.

Pasul 3 efectuează analize

În cazul în care veniturile depășesc cheltuielile de întreținere, se poate afla câte dintre obiectivele financiare pot fi atinse din surplus. În cazul în care nu există un surplus sau acesta este prea mic, ar trebui mai întâi de toate să se revizuiască cheltuielile. Doar câteva persoane își mențin cheltuielile în mod cu totul rațional. După o analiză critică a costurilor, aruncați o privire asupra veniturilor - este posibil să vă creșteți veniturile prin muncă suplimentară sau să schimbați un loc de muncă actual cu unul mai bine plătit?

Activitatea 5 (5 min): Realizarea unui sondaj de autoevaluare

Este important să știm cum se simt participanții. De aceea, le vom cere să răspundă la un sondaj despre propria lor instruire.

Acesta va încheia cursul de formare.

1. V-ați îmbunătățit cunoștințele despre gestionarea banilor?
2. Cum înțelegeți obiectivele pe termen scurt și pe termen lung din viața dumneavoastră?
3. Sunteți capabili să vă creați un plan financiar personal?

MODULUL 5: LIBERTATE FINANCIARĂ ȘI INVESTIȚII

OBIECTIV(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a ști cum să atingi Libertatea Financiară
OBIECTIVE:	La sfârșitul modulului, participanții vor fi capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • să identifice pașii pentru a obține libertatea financiară • să recunoască Rolurile pe care le pot juca pe drumul către Libertatea Financiară • să diferențieze tipurile de investiții • să fie conștienți de faptul că își pot îmbunătăți statutul financiar
METODE:	Prezentări, jocuri, autoinstruire, resurse educaționale online, autoevaluare
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare și/sau traducere în limbajul semnelor). Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	PC, conexiune la internet, materiale de formare
REFERINȚE:	- Walter Andal - Finance 101 for Kids: Money Lessons Children Cannot Afford to Miss; - Dylin Redling - Investing for Kids: How to Save, Invest and Grow Money; - Your Financial Toolkit, https://www.canada.ca/en/financial-consumer-agency/services/financial-toolkit.html
SECȚIUNEA 5.1	Pași pentru a obține libertatea financiară (60 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	1. (20 min.) Elevul citește despre conceptul de libertate financiară și despre cei patru pași diferiți pentru a atinge libertatea financiară, folosind materialele teoretice din secțiunea 1.1.1.

	<p>2. (5 min.)</p> <p>Elevul desenează el însuși o hartă mentală simplă (o diagramă folosită pentru a organiza vizual informațiile) pe o foaie de hârtie A4, folosind diagrama de hartă mentală(Mind Map) din Citește principalele principii de gestionare a banilor secțiunea 1.1.2.</p> <p>3. (25 min.)</p> <p>Elevul citește suportul de curs numărul unu, cu strategiile specifice uneia dintre cele patru etape pentru atingerea libertății financiare, și decide care dintre ele aparține fiecărei etape. Apoi trebuie să le scrie pe fiecare dintre ele în locul corespunzător (etapă) de pe harta mentală.</p> <p>Elevul citește suportul de curs numărul doi, cu scenariile specifice unuia dintre cei patru pași pentru a atinge libertatea financiară, și procedează la fel ca în cazul suportului de curs numărul unu.</p> <p>4. (10 min.)</p> <p>Elevul își compară răspunsurile cu strategiile/scenariile fiecărei etape din materialele teoretice (secțiunea 1.1.1.) și apoi își notează câteva idei despre cei patru pași pentru a atinge libertatea financiară.</p>
SECȚIUNEA 5.2	Roluri pe calea libertății financiare (60 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>1. (15 min.)</p> <p>Elevul citește despre rolurile financiare cu care poate câștiga bani, pe drumul spre obținerea libertății financiare, folosind materialele teoretice din secțiunea 1.2.</p> <p>2. (35 min.)</p> <p>Elevul trebuie să facă acest exercițiu împreună cu trei colegi. Fiecare elev citește scenariile/scenelile specifice fiecăruia dintre cele patru roluri financiare (a se vedea secțiunea 1.2 - Foi de lucru 1), ia un anumit element din resurse (a se vedea secțiunea 1.2-Implementare din resurse) și apoi interpretează/realizează una dintre cele patru scene (câte un coleg și câte o scenă pe rând). Ceilalți colegi trebuie să observe și să recunoască ce rol este jucat. Interpretul trebuie să confirme sau să infirme răspunsul.</p> <p>3. (10 min.)</p> <p>La finalul scenelor, toți colegii analizează, compară și observă care roluri financiare au fost mai greu de jucat și care sunt mai potrivite pentru ca ei să obțină libertatea financiară.</p>

SECȚIUNEA 5.3	TIPURI DE INVESTIȚII (60min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>1. (15 min.)</p> <p>Elevul citește despre conceptul de investiție și despre diferitele tipuri de investiții pe care persoanele fizice le pot accesa ca modalități de plasare a banilor economisiți, utilizând materialele teoretice din SECȚIUNEA 1.3.1.</p> <p>2. (10 min.)</p> <p>Elevul învață cum să joace jocul educațional online (buildyourstax.com), în care va aplica instrumentele financiare învățate. Astfel, el va trebui să aleagă acele tipuri de instrumente de investiții care cresc probabilitatea de a obține profit și de a ajunge la independență financiară. Elevul va utiliza RESURSE online pentru a afla regulile și modul de desfășurare a jocului, folosind link-ul din SECȚIUNEA 1.3.2.</p> <p>3. (25 min.)</p> <p>Elevul va juca jocul și va decide ce tip de investiție să aleagă. La finalul jocului (după 20 de minute), Elevul trebuie să scrie pe o foaie de hârtie tipul de investiție care i-a adus cel mai mare profit din totalul câștigat, precum și scorul general obținut;</p> <p>4. (10 min.)</p> <p>Elevul va analiza, compara și decide ce tipuri de instrumente de investiții cresc probabilitatea de a obține independența financiară, apoi va scrie câteva concluzii.</p>

MODULUL 6: Credite, gestionarea datoriilor și împrumuturi

OBIECTIVE(E) GENERAL(E):	Scopul general al activității este de a conștientiza conceptele de credite, de gestionare a datoriilor și de împrumut.
OBIECTIVE:	<p>La sfârșitul modulului, participantul:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Va fi capabil să cunoască noțiunile de cerere, nevoie, împrumut, împrumut și dobândă. • Va fi capabil să clasifice tipurile de împrumuturi pe care le poate obține fiind conștient de nevoile sale. • Va fi capabil să analizeze prevederile referitoare la împrumuturi și contractul de împrumut prin examinarea acestuia. • Va fi capabil să calculeze costul împrumutului cu ajutorul aplicației. • Va fi capabil să explice utilizarea creditului și rambursarea la timp și importanța ratingului de credit.
METODE:	Prezentare, video modelling, învățare, jocuri, Q&A
SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:	<p>Toate materialele audio-vizuale vor fi adaptate cu informații auditive (subtitrare, traducere în limbajul semnelor).</p> <p>Calculatorul va avea programe specifice pentru discriminare auditivă și articulare.</p>
DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Conexiune la internet, material educațional
REFERINȚE:	https://templates.office.com/tr-tr/basit-kredi-hesaplay%C4%B1c%C4%B1s%C4%B1-ve-amortisman-tablosu-tm16400462

<https://loanscanada.ca/loans/loan-calculator>

<https://loanscanada.ca/auto/car-loan-calculator>

<https://loanscanada.ca/mortgage/mortgage-calculator>

<https://esign.com/wp-content/uploads/Personal-Loan-Agreement.pdf>
<https://www.cre>At the end of the module, the student

• [Will be able to know the concepts of request, need, borrowing, loan and interest.](https://www.cre)

* [Will be able to classify the types of loans that he/she can get by being aware of his/her needs.](https://www.cre)

• * [Will be able to analyze the borrowing provisions and the loan agreement by examining it](https://www.cre)

• [Will be able to calculate the loan cost with the help of the application.](https://www.cre)

• [Will be able to explain the use of credit and timely repayment and the importance of credit rating.](https://www.cre)

<https://shadysam.com>

<https://www.youtube.com/watch?v=myYnm793xBY>

<https://www.youtube.com/watch?v=RQTwvpDm9h0&list=PLvQzIHSy2yPRgb90W-XwyjXmaiQhsD550&index=4>

<https://www.youtube.com/watch?v=FuA0dgliXyg>

<https://firefightersfirstcu.balancepro.org/RESURSE/videos/your-credit-score>

<https://firefightersfirstcu.balancepro.org/RESURSE/videos/getting-a-mortgage>

<https://firefightersfirstcu.balancepro.org/RESURSE/videos/1059>

<https://www.youtube.com/watch?v=fuiijuB7tjs>

<https://www.youtube.com/watch?v=71iaNlskCc0&list=PLvQzIHSy2yPRMzZy01DH2aj7EswkXsJ8C&index=2>

https://www.youtube.com/watch?v=Jmb-p_JW-xE&list=PLvQzIHSy2yPRMzZy01DH2aj7EswkXsJ8C&index=3

<p>SECȚIUNEA 6.1</p>	<p>Care este cererea? Care este nevoia? Care este datoria? Ce este un împrumut? Ce este dobânda? Când ar trebui să împrumut bani? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1: (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul urmărește prezentarea legată de noțiunile de cerere, nevoie, datorie, împrumut, dobândă. <p>Activitatea 2: (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul urmărește videoclipuri legate de cereri, nevoi și împrumuturi. <p>Nevoi și dorințe Care este diferența?</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=myYnm793xBY</p> <p>What Is A Loan?</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=FuA0dgliXyg</p> <p>Activitatea 3: (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul răspunde la întrebările de evaluare de la finalul secțiunii
<p>SECȚIUNEA 6.2</p>	<p>Pentru ce nevoi ar trebui să folosesc un împrumut? Care sunt tipurile de împrumuturi? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul urmărește prezentarea referitoare la tipurile de credite <p>Activitatea 2 (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul urmărește următorul videoclip despre tipurile de împrumuturi. <p>Împrumuturi Personale</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=RQTwvpDm9h0&list=PLvQzIHsy2yPRgb90W-XwyjXmaiQhsD550&index=4</p>

	<p>Obținerea unui împrumut ipotecar https://firefightersfirstcu.balancepro.org/RESURSE/videos/getting-a-mortgage</p> <p>Cumpărarea unei mașini https://firefightersfirstcu.balancepro.org/RESURSE/videos/1059</p> <p>Activitatea 3 (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul răspunde la întrebările de evaluare de la finalul secțiunii.
SECȚIUNEA 6.3	Care sunt dispozițiile privind împrumuturile? Care sunt condițiile de împrumut? Ce este un contract de împrumut? Care este costul împrumutului? (45 min.)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul urmărește prezentarea referitoare la condițiile de creditare, contractul de împrumut și costul împrumutului. <p>Activitatea 2 (15 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul examinează următorul model de contract de împrumut; https://esign.com/wp-content/uploads/Personal-Loan-Agreement.pdf Elevul face un calcul al împrumutului folosind următoarele exemple de aplicații de calcul al împrumutului. https://templates.office.com/tr-tr/basit-kredi-hesaplay%C4%B1c%C4%B1s%C4%B1-ve-amortisman-tablosu-tm16400462 https://loanscanada.ca/loans/loan-calculator/ https://loanscanada.ca/auto/car-loan-calculator/ https://loanscanada.ca/mortgage/mortgage-calculator/ <p>Activitatea 3 (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> Elevul joacă online următorul joc https://shadysam.com/

	<p>Activitatea 4 (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevul răspunde la întrebările de evaluare de la finalul secțiunii
<p>SECȚIUNEA 6.4</p>	<p>Cum se aplică pentru un împrumut? Care sunt condițiile de solicitare a unui împrumut? Care este importanța rambursării la timp a împrumutului? Ce este istoricul de plată a creditului? (45 min.)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevul urmărește prezentarea referitoare la cererea de împrumut, primirea creditului și plata la timp, istoricul plăților de credit și ratingul de credit. <p>Activitatea 2 (20 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevul urmărește următoarele videoclipuri despre primirea și rambursarea la timp a împrumutului și despre scorul de credit. <p>Cum funcționează împrumuturile?</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=fuijJuB7tJs</p> <p>Scorul de credit</p> <p>https://firefightersfirstcu.balancepro.org/RESURSE/videos/your-credit-score</p> <p>Scoruri și rapoarte de credit</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=71iaNlskCc0&list=PLvQzIHSy2yPRMzZy01DH2aj7EswkXsJ8C&index=2</p> <p>Bazele împrumutului</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=Jmb-p_JW-xE&list=PLvQzIHSy2yPRMzZy01DH2aj7EswkXsJ8C&index=3</p> <p>Activitatea 3 (5 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevul joacă online următorul joc. <p>https://www.creditclash.com/</p> <p>Activitatea 4 (10 min.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elevul răspunde la întrebările de evaluare de la finalul secțiunii. Reia materialele care nu au fost suficient înțelese.

MODULUL 7: Înțelegerea asigurărilor, a managementului riscurilor și a planurilor de pensionare

<p>OBIECTIV(E) GENERAL(E):</p>	<p>Obiectivul general al acestui modul de formare autodirijat este de a învăța elevii din școlile secundare și, în special, pe cei cu dizabilități DHH și alte dizabilități, despre conceptele importante legate de asigurări (de viață, de sănătate, auto etc.), managementul riscului financiar în finanțele personale și planificarea pensionării.</p>
<p>OBIECTIVE:</p>	<p>La sfârșitul modulului participanții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Să definească și să explice conceptul de asigurare și termenii-cheie care o caracterizează. ● Să facă diferența între tipurile de asigurări care sunt cel mai frecvent utilizate în viața de zi cu zi. ● Să localizeze sursele de riscuri financiare în viața de zi cu zi și să demonstreze că înțelege principiile de bază ale gestionării riscurilor. ● Executarea unui proces de bază de gestionare a riscurilor pentru situații din viața de zi cu zi. ● Să poată identifica importanța planurilor de pensionare pentru securitatea financiară personală. ● Să demonstreze înțelegerea planificării pensionării și a diferitelor acțiuni care se întreprind pentru fiecare nivel de carieră.
<p>METODE:</p>	<p>Google Jamboard for Tag Cloud, 2 Truths and a Lie Quiz, Crosswords Puzzle, Mind Mapping</p>
<p>SPECIFICAȚII PENTRU ELEVII CU DEFICIENȚE DE AUZ:</p>	<p>Materialul teoretic și instrucțiunile pentru activități sunt furnizate într-un mod care le face accesibile elevilor cu dizabilități de citire și înțelegere (cum ar fi: repetarea, afirmații clare, reformulare, simplificare, exemple practice, suport vizual, traducere în limbajul semnelor).</p>

DURATĂ:	3 ore
RESURSE:	Calculator (laptop/tabletă), conexiune la internet, pix și hârtie pentru luarea de notițe, versiuni tipărite A4 ale Secțiunilor 1.3; 1.4; 2.3; 3.3 (dacă se dorește)
REFERINȚE:	<ul style="list-style-type: none"> - Schreier H., (2020). <i>Personal Finance for Young Adults: Risk management With Property and Casualty Insurance</i>. Forbes. https://www.forbes.com/sites/halseyschreier/2020/12/03/personal-finance-for-young-adults-risk-management-with-property-and-casualty-insurance/ - Kagan J., (2021). <i>Retirement Planning</i>. Investopedia. https://www.investopedia.com/terms/r/retirement-planning.asp - <i>Smooth Sailing: Exploring Insurance and Estate Planning</i> https://www.lessonplanet.com/teachers/smooth-sailing-exploring-insurance-and-estate-planning - <i>Planning for your retirement (2008)</i>. https://sde.ok.gov/sites/ok.gov.sde/files/PFLModule_6.1.pdf - Rowe C., (2021). <i>The 5 Step Risk Management Process</i>. Clear Risk. https://www.clearrisk.com/risk-management-blog/bid/47395/the-risk-management-process-in-5-steps-1
SECȚIUNEA 7.1	ÎNȚELEGEREA ASIGURĂRILOR (1 oră)
ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:	<p>Activitatea 1 (5 min.):</p> <p>Elevul citește și înțelege Scenariul 1 (secțiunea 1.1)</p> <p>Activitatea 2 (20 min.):</p> <p>Elevul citește și înțelege materialele teoretice (secțiunea 1.2) referitoare la conceptul de Asigurare, termenii și definițiile cheie ale acestuia.</p> <p>Activitatea 3 (15 min.):</p> <p>Elevul folosește Google Jamboard pentru a crea un Tag Cloud pe</p>

<p>SECȚIUNEA 7.2</p>	<p>Managementul Riscurilor (1 oră)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (15 min.):</p> <p>Elevii trebuie să citească, să înțeleagă și să clarifice cele trei scenarii din viața reală oferite, având în același timp în minte întrebarea centrală enunțată (secțiunea 2.1). Elevii sunt încurajați să se gândească la propriile scenarii (1-2 scenarii).</p> <p>Activitatea 2 (20 min.):</p> <p>Citiți materialul teoretic (secțiunea 2.2) pentru noțiunile de risc și management al riscului, precum și diferitele etape ale procesului de management al riscului.</p> <p>Activitatea 3 (25 min.):</p> <p>Elevii pot trece acum la completarea exercițiului Procesul de gestionare a riscurilor (secțiunea 2.3) pentru fiecare dintre cele trei scenarii care au fost prezentate mai sus (secțiunea 2.1), precum și pentru unul dintre scenariile la care s-au gândit singuri.</p>
<p>SECȚIUNEA 7.3</p>	<p>Planificarea Pensionării (1 oră)</p>
<p>ORDINEA ACTIVITĂȚILOR:</p>	<p>Activitatea 1 (5 min.)</p> <p>Elevii au timp să analizeze imaginea oferită și să se gândească la Întrebările Prompt (secțiunea 3.1)</p> <p>Activitatea 2 (15 min.)</p> <p>Elevii citesc și înțeleg acum materialul teoretic (secțiunea 3.2) privind noțiunile și importanța pensionării și a planificării pensionării.</p> <p>Activitatea 3 (10 min.)</p> <p>Elevii pot folosi o versiune tipărită a documentului A4 (secțiunea 3.2.) sau pot scrie pe o foaie de hârtie A4 pentru a completa exercițiul prin care trebuie să distingă Minciuna între cele trei afirmații care li se dau.</p>

Activitatea 4 (25 min.)

Această Activitate finală este folosită pentru a reuni toate temele din întregul modul. În timpul acestei activități, elevii trebuie să creeze o hartă mentală(secțiunea 3.3) pe următoarea temă: "Asigurări, gestionarea riscurilor și planificarea pensionării".

O hartă mentală este un instrument care vă permite să surprindeți gândirea care se petrece în capul nostru. Mindmapping ne ajută să gândim, să ne amintim, precum și să adunăm cunoștințe într-un mod vizual și dinamic, fără o ordine sau o structură specifică.

Vedeți mai jos un exemplu:

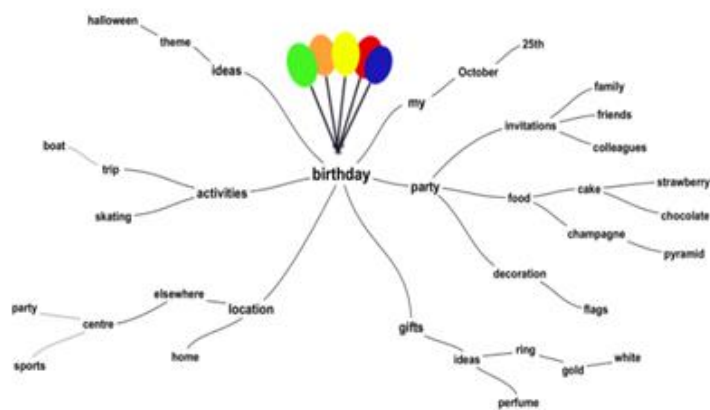

Fig.2 Central theme & associations

Sursa: <https://simplemind.eu/how-to-mind-map/basics/>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI
ȘCOLA CARĂ ÎNȚEAGĂ
INTELECTUALITATEA ȘI ÎMPREună

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

ACTIVITĂȚI ȘI MATERIALE DE LUCRU

SECȚIUNEA 1.2

ACTIVITATEA 1 “ Reflectați asupra subiectului”

Source: https://www.facebook.com/beautifulafrica16/about_profile_transparency

Source: https://www.facebook.com/beautifulafrica16/about_profile_transparency

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

Source: https://www.facebook.com/beautifulafrica16/about_profile_transparency

Concentrează-te asupra imaginilor și gândește-te la dificultățile pe care le pot întâmpina oamenii care trăiesc în această stare.

Trageți concluziile.

Vă puteți inspira din următorul exemplu:

Dacă locuitorii ar avea suficienți bani, ar putea să cumpere o casă mai mare, să mănânce mai multă mâncare, să aibă apă potabilă, să meargă la școală...

Puteți să vă concentrați pe exemple mai concrete: când mâncați folosiți o furculiță, folosiți un pat pentru a dormi, folosiți ochelari pentru a vedea mai bine.

ACTIVITATEA 2 “ Descoperiți parametrii zonelor lumii”

Sunteți curios și doriți să aflați despre condițiile de viață din diferite zone ale lumii?

Puteți folosi acest site: <https://www.oecdbetterlifeindex.org/it/#/55144412011>

Aici puteți găsi câțiva *parametri* pe care îi puteți alege pentru a vedea situația din diferite zone ale lumii.

Puteți *clasifica* temele (parametrii) în funcție de importanța pe care o acordați acestora.

Înainte de a face acest lucru, încercați să vă gândiți la aceste teme și apoi verificați pe site-ul web dacă gândurile dvs. au fost similare sau nu cu rezultatele.

N.B.: nu sunteți obligat să alegeți toți acești parametri: îi puteți alege pe cei care vă interesează cel mai mult. Nu uitați că rezultatele obținute se bazează pe parametrii aleși.

SECȚIUNEA 1.3

ACTIVITATEA 1 “Joc de rol”

Creați 2 situații și scrieți 2 dialoguri, unul pentru subiectul "troc" și unul pentru subiectul "vânzare".

ACTIVITATEA 2 “ Care este valoarea banilor?”

Trebuie să vă concentrați pe aceste imagini.

Apoi, trebuie să creați combinații (perechi) de obiecte posibile care pot fi schimbate între ele.

Scrieți-vă ideile pe o foaie de hârtie și apoi jucați-vă pe site-ul (<https://puzzel.org/memory/play?p=-MzUDDHtPD3xUnre9OPF>): dați clic pe două dintre cărțile disponibile pentru a vedea diferitele obiecte și, după ce ați calculat diferitele locații ale cărților, creați perechi în funcție de ideile dumneavoastră. Dacă ideile tale sunt greșite, cele două imagini se vor întoarce și perechea nu se va mai forma.

SECȚIUNEA 1.4

ACTIVITATEA 1 “ Cum să gestionați banii”

Aveți **100 de euro** și trebuie să faceți multe lucruri astăzi:

- să mergi la supermarket
- să cumperi o carte
- să cumperi un cadou pentru prietenul tău

Trebuie să înțelegi cum poți cheltui banii pentru a nu cheltui prea mult și pentru a gestiona suma pe care o aveți la dispoziție.

SUPERMARKET

Vrei să organizezi o petrecere cu prietenii tăi și trebuie să cumperi ceva:

vrei pachete de chipsuri, coca cola, snacks-uri, pizza, bere și deserturi.

Mama ta ți-a spus care este cantitatea potrivită pentru fiecare aliment în parte și tu trebuie să urmezi sfatul ei și să cumperi aceste cantități precise.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”
Pachet de chipsuri: 4 € → sfatul mamei tale: 3 pachete; tot: **12 €**

Coca Cola: 2 € → sfatul mamei tale: 3 coca cola; tot: **6 €**

Gustări: 3 € → sfat: 5 gustări; tot: **15 €**

Pizza: 5 € → sfat: 5 € → sfat: 3; tot: **15 €**

Bere: 2 € → sfat: 2 € → sfat: 4; tot: **8 €**

Desert: înghețată de ciocolată: 2 € → sfat: 2; tot: **4 €**

TOT: 60 EURO

Mai aveți încă **40 de euro**.

Acest lucru este egal pentru toată lumea.

Trebuie să cumpărați o carte și există multe magazine în care o puteți găsi. Trebuie să alegeți opțiunea pe care o consideri mai potrivită, ținând cont și de faptul că trebuie să cumperi un cadou pentru prietenul tău.

CARTE

Opțiunea 1: cartea costă **25 €** și aveți note suplimentare

Opțiunea 2: cartea costă **10 €**, dar este la mâna a doua și starea ei este destul de bună.

Opțiunea 3: cartea costă **18 €**.

După alegerea cărții, trebuie să vă decideți care dintre ochelari preferați, ținând cont de suma de bani pe care o aveți.

CADOU

Prietenul dvs. dorește un pahar pentru ziua de naștere, dar este un pahar special pentru că tema este Harry Potter.

Sticla are dimensiuni diferite:

- Mic **8 €**
- Mediu **13 €**
- Mare **17 €**
- Extra mare **25 €**

(Dacă alegeți opțiunea 1 pentru carte, vă rămân **15 €** pentru a putea cumpăra paharul mic sau mediu.

Dacă alegeți opțiunea 2 pentru carte, vă rămân **30 €**, astfel încât să puteți cumpăra tipul de pahar pe care îl preferați.

Dacă alegeți opțiunea 3, vă rămân **22 €**, puteți cumpăra paharul mic, mediu sau mare.)

Nu există o opțiune corectă, fiecare echipă trebuie să discute aceste opțiuni și să tragă o concluzie împreună. Important este să cheltuiți **maximum 100 €**.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI

TEȘCU ȘCOALA DE ÎNVĂȚĂMÂNT
PROFESIONAL ȘI TEHNIC
ȘRAȘOVA

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

ALTĂ SITUAȚIE:

Lucrați într-un magazin și câștigați **1000 €** pe lună.

Trebuie să plătiți anumite lucruri:

- **400 €** pe lună pentru casa în care locuiți.
- **200 €** pe lună pentru a cumpăra alimente și băuturi.
- **200 €** pentru facturi.

Așadar, banii rămași sunt **200 €**.

Mergeți la cumpărături și vedeți un ceas care vă place foarte mult. Aveți deja un ceas, dar nu este la modă. Ceasul pe care l-ați văzut este ultimul model și îl puteți vedea chiar și în reclamă.

Acest ceas are prețuri diferite: acestea depind de prețul pe care și-l permite ceasul. Așadar, aveți diferite opțiuni:

Opțiunea 1: **150 €** (aveți 64 GB, dar nu îl puteți folosi sub apă).

Opțiunea 2: **170 €** (aveți 128 GB, dar nu îl puteți folosi sub apă).

Opțiunea 3: **200 €** (aveți 128 GB și îl puteți folosi sub apă)

Ce veți face?

ACTIVITATEA 2 “ Cum să gestionezi banii... cu un eveniment neprevăzut”

Veți primi **1500 €** în fiecare lună.

Pe lună trebuie să cheltuiți:

- **300 €** pentru studiile fiicei dvs.
- **200 €** pentru a cumpăra alimente și băuturi
- **200 €** pentru sala de sport
- **300 €** pentru un curs de engleză pentru toată familia dumneavoastră.

În seara aceasta, tu și cel mai bun prieten al tău vreți să luați cina la un restaurant pentru a sărbători o veste bună. Meniul acestui restaurant are un preț fix: **15 €**.

În cursul după-amiezii mergeți la cumpărături și vedeți ceva interesant.

Smartphone-ul tău este prea vechi și trebuie să-l schimbi pentru că nu funcționează bine.

Vedeți SMARTPHONE 2Y, care vă poate fi foarte util.

Puteți găsi acest smartphone în multe magazine.

Magazinul 1: SMARTPHONE 2Y costă **480 €**.

Magazinul 3: SMARTPHONE 2Y costă **420 €** pentru că este la reduceri

Magazinul 3: SMARTPHONE 2Y costă **400 €** dacă predai vechiul tău smartphone.

Ce veți face?

MODULUL 2

SECȚIUNEA 1

ACTIVITATEA 1. Ce este educația financiară?

” Puțini oameni au reușit să iasă din sărăcie prin cheltuieli. Cei care scapă o fac prin economisire și investiții pe termen lung.” (Michael Sherraden)

Ce este educația financiară?

Educația financiară reprezintă un volum mare de informații despre finanțe. Educația financiară înseamnă a avea cunoștințele, abilitățile și încrederea necesare pentru a lua decizii financiare responsabile. (Task Force on Financial Literacy, 2010)

Educație Financiară Include:

- Să știi cum să folosești băncile
- Să știi cum să-ți plătești facturile
- Întocmirea bugetului
- Gestionarea beneficiilor
- Împrumuturi
- Să înțelegi principiul de creditare inteligentă
- Să știi cum să folosești cardurile de credit
- Asigurări
- Cumpărături inteligente

De ce este important să știm despre Educația Financiară?

Îmbunătățirea educației financiare de bază la nivelul școlii secundare și al liceului este esențială pentru a pune bazele unei educații financiare care poate contribui la prevenirea luării de către tinerii de către aceștia a unor decizii financiare greșite, care pot dura ani de zile pentru a fi depășite.

O bună educație financiară oferă de obicei: statutul de beneficiar, autodirecție, mentorat, coaching, muncă, câștig, integrare în comunitate, asigurare medicală, stabilitate, libertate de alegere, economii, etc.

Concepte principale:

Abilități = talentele sau aptitudinile unei persoane.

Disponibilitate = numărul de produse gata de cumpărare

Beneficii = pensie, asigurare de sănătate, indemnizație de boală și concediu

Împrumutat = o persoană care ia bani cu promisiunea de a-i returna

Buget = un plan pentru a face și a cheltui bani

Donație caritabilă = donarea de bani, servicii sau bunuri unor grupuri aflate în nevoie

cost = bani cheltuiți pentru fabricarea unui produs

credit = bani care sunt împrumutați cuiva și, de obicei, rambursați cu dobândă

cerere = numărul de consumatori care doresc să cumpere un produs sau un serviciu

experiență = cunoștințele pe care o persoană le dobândește la locul de muncă

capital uman / forță de muncă = cunoștințele și competențele pe care un angajat le dobândește prin educație și experiență

dobândă = prețul pe care cineva îl plătește pentru utilizarea banilor împrumutați

împrumutător = cel care dă bani și se așteaptă ca aceștia să fie returnați

cheltuieli planificate = a plăti bani pentru serviciile și bunurile pe care le așteptați

achiziție = a cumpăra

RESURSE = oamenii și lucrurile necesare pentru a produce bunuri și servicii

salariu = suma de bani pe care o primește un angajat în fiecare an

a economisi / savings = a pune bani deoparte pentru a fi folosiți în viitor

plan de economii = un plan care vă ajută să economisiți bani în timp, astfel încât să vă puteți atinge obiectivele.

penurie = faptul că nu există suficiente produse sau servicii pentru a satisface dorințele și nevoile tuturor

a cheltui / a cheltui = a plăti pentru produse sau servicii

ofertă = cantitatea de bunuri disponibile pentru cumpărare

cheltuieli neplanificate = a plăti bani pentru bunuri și servicii la care nu vă așteptați

a împrumuta = a lua bani de la o persoană sau de la o bancă și a conveni să îi returnezi la o dată ulterioară

venit = suma de bani pe care o persoană o primește pentru muncă

a împrumuta = a da cuiva cu promisiunea de a primi banii înapoi

nevoi = lucrurile pe care trebuie să le avem pentru a supraviețui, cum ar fi hrana, îmbrăcămintea și adăpostul

dorințe = lucruri pe care am dori să le avem, cum ar fi jocurile video, vacanțele și telefoanele mobile

ACTIVITATEA 2. Principiile de bază ale gestionării finanțelor personale

” Banii nu cresc în copaci.”

Principiile de bază ale gestionării finanțelor personale:

- ✓ Organizați-vă finanțele
- ✓ Cheltuiți mai puțin decât câștigați
- ✓ Comparați prețurile
- ✓ Educați-vă continuu
- ✓ Înțelegeți riscul
- ✓ Fiți atenți la taxe
- ✓ Planificați pentru neprevăzut

Care caz se bazează pe principii solide de gestionare a finanțelor personale?

Studiu de caz 1

Lui Marius îi place foarte mult înghețata, ChocoIce, o înghețată foarte bună și puțin mai scumpă decât celelalte tipuri, 1 euro bucata. Bani lui de buzunar sunt de aproximativ 3 euro pe zi, pentru care părinții lui fac eforturi serioase. Marius își cumpără în fiecare zi o înghețată. Pur și simplu nu se poate abține.

Studiu de caz 2

Maria este o liceană în vârstă de 15 ani. Ea primește de la părinți între 10 și 15 euro în fiecare săptămână ca bani de buzunar. Chiar dacă colegii ei de clasă o invită să meargă la cumpărături sau la cantină aproape în fiecare zi, ea acceptă doar din când în când, ceea ce o motivează să aibă un fond de rezervă pentru vacanțe sau în caz de accidente, cum ar fi dacă i se strică ghiozdanul de școală.

Studiu de caz 3

Alin este un tânăr în vârstă de 17 ani. El este considerat diferit de colegii săi de clasă. Ei spun că face pe adultul. Citește toate știrile financiare, știe cât se câștigă în majoritatea locurilor de muncă și nu cumpără niciodată nimic înainte de a verifica prețurile online sau în 2-3 magazine. Alin argumentează că astfel, cu mai puțini bani poate cumpăra mai mult.

Studiu de caz 4

Diana și Elena sunt colege de clasă, sunt în clasa a X-a. Ele sunt cele mai bune prietene. Se înțeleg foarte bine, chiar dacă sunt foarte diferite. Amândouă primesc o bursă lunară de când au început liceul. De asemenea, sunt foarte diferite în ceea ce privește modul în care folosesc bursa și . Elena își notează toate cheltuielile într-un mic caiet și reușește să cumpere toate lucrurile mărunte de care are nevoie fără să ceară bani în plus de la părinți, ba chiar îi dă din când în când niște bani de buzunar surorii sale mai mici.

Studiu de caz 5

Tudor și colegii lui de clasă țin la dirigintele lor, domnul Ionescu, profesorul de matematică. Acesta este foarte deschis și prietenos și au discuții interesante cu el aproape în fiecare săptămână. Într-o zi, în urmă cu trei luni, acesta i-a sfătuit să le ceară părinților să deschidă un cont bancar și să înceapă să construiască un fond pentru colegiu prin economisirea banilor de buzunar sau a banilor pentru burse. I-a sfătuit chiar să-i atragă pe părinți, pe bunici și pe alte rude să depună în Fondul pentru colegiu atunci când intenționează să le facă un cadou. Până acum, Tudor este singurul din clasă care și-a deschis Fondul pentru Colegiu. Mulți dintre colegii săi sunt convinși că este un pas foarte bun în viață, dar încă amână să ia măsuri.

ACTIVITATEA 3. Comportamente financiare responsabile

Întrebări pentru discuții despre comportamente financiare responsabile:

Vă stabiliți o listă clară de priorități?

Cheltuiți în funcție de priorități?

Urmați un buget pentru a vă limita cheltuielile?

Aveți un card de credit?

Plătiți în fiecare lună întreaga factură a cardului de credit?

Vă plătiți cardul de credit la timp?

Vă constituiți un fond de urgență?

Economisiți și investiți 5-10% din venit?

SECȚIUNEA 2

Activitatea 2.1

În timp ce sunteți elev și visați la viitor, probabil că va veni un moment în care niște bani în plus vă vor fi de folos. Poate că aveți nevoie de bani de buzunar în plus sau de economii pentru situații de urgență, puteți lucra pentru a le obține căutând modalități creative de a face mai mulți bani:

1. Învățați ceea ce știți

Alții ar putea fi interesați să învețe despre abilitățile tale unice, despre blogging, despre scrisul independent și despre vorbitul în public și ai putea fi plătit pentru asta. De asemenea, ați putea să vă gândiți să predați cursuri particulare în materia școlară la care vă pricepeți, să traduceți limbajul semnelor sau să predați un sport.

2. Deveniți babysitter

O modalitate ușoară de a câștiga niște bani este să faci babysitting! Încearcă să găsești pe cineva cu copii mici în apropierea ta (pentru că nu vrei să-ți cheltuești veniturile pe biletul de transport) care caută o bonă. S-ar putea să auziți o experiență prețioasă pentru propria familie.

3. Cumpărături și livrări

Puteți alege să lucrați pentru companii de livrare a cumpărăturilor, mai ales dacă mergeți pe bicicletă, sau puteți găsi și vă puteți gestiona proprii clienți printre vecinii în vârstă sau foarte ocupați. Îți stabilești propriul program și alegi dintre locurile de muncă disponibile, în funcție de când și unde vrei să faci cumpărături.

4. Fotografie

Îți petreci fiecare weekend la evenimentele sportive ale copiilor? S-ar putea să puteți câștiga bani ca fotograf de echipă. Un site numit Snapped4You permite fotografilor să încarce fotografiile și să partajeze linkurile cu persoanele care ar putea dori să cumpere printuri. Fotografii stabilește tarifele, plătiind un comision de 10% (sau o sumă fixă) pentru fiecare vânzare. Tratarea directă cu părinții este, de asemenea, o soluție. Alte evenimente, cum ar fi festivalurile școlare, petrecerile de sfârșit de an școlar sunt, de asemenea, oportunități bune.

5. Arbitru

Dacă nu numai că asistați la evenimente sportive, dar și acordați o atenție deosebită regulilor, ați putea câștiga un salariu generos ca arbitru. Cluburile sportive pentru tineret recrutează arbitri din când în când pe site-urile lor.

6. Plimbați sau stați cu animalele de companie

Căutați site-uri web care vă pot ajuta să vă puneți în legătură cu un câine care are nevoie de o plimbare. Majoritatea studenților sunt relativ liberi seara sau dimineața devreme, ceea ce este perfect pentru persoanele care doresc ca câinele lor să fie plimbat în timp ce ei sunt plecați în timpul zilei. Este o modalitate foarte bună de a face mișcare în timp ce aveți grijă de un animal drăguț cu blană.

7. Vindeți haine vechi pe site-uri web

Vânzarea hainelor tale vechi sau ale altor persoane` pentru un comision poate oferi bani buni de buzunar. Oamenii sunt mereu în căutare de haine diferite, așa că tot ce trebuie să faci este să îți faci un cont, să încarci o fotografie cu hainele tale și să aștepti clienții.

8. Înscrieți-vă pentru a participa la sondaje

Înscrierea pentru a răspunde la sondaje online sau față în față este o modalitate foarte bună de a câștiga niște bani. O mulțime de companii au mereu nevoie de consumatori care să răspundă la sondajele lor, deoarece testează noi produse sau site-uri web. Sunteți plătit pentru fiecare sondaj.

9. Faceți tururi de oraș

Dacă vă aflați într-un oraș plin de istorie, atunci cel mai probabil turiștii vor dori să facă un tur al acestuia. Este o modalitate excelentă de a cunoaște orașul în care te afli, câștigând în același timp. Și ceea ce este grozav este că, cu cât mai mulți oameni luați în tur, cu atât mai mulți bani veți câștiga.

SECȚIUNEA 3

Activitatea 3.1 Antreprenoriatul: concepte și caracteristici de bază

De la magazinele locale de produse alimentare de specialitate până la companiile de social media de mai multe milioane de dolari, multe afaceri există doar datorită viziunii și dedicării unui antreprenor. Indiferent de dimensiune sau de industrie, înființarea unei companii necesită un set de competențe și atribute pe care nu toți lucrătorii le posedă. Deși nivelurile lor de educație și experiență pot varia, antreprenorii de succes împărtășesc adesea același set de caracteristici.

1. Auto-motivat și îi place Provocarea

Adesea, lucrătorii sunt motivați să meargă la serviciu în fiecare zi doar pentru a câștiga un salariu sau chiar doar pentru a nu fi concediați. Un antreprenor este motivat în mod intrinsec, deoarece, de obicei, nu există nicio recompensă financiară în etapele de început ale demarării unei afaceri. În loc să aștepte progresul și succesul, un antreprenor întreprinde orice acțiune este necesară pentru a facilita aceste lucruri. O mare parte din această auto-motivare se datorează faptului că antreprenorilor le place provocarea și sunt competitivi în mod natural.

2. Motivația și Abilitățile de Lider

Toate companiile trec prin suișuri și coborâșuri, iar un antreprenor trebuie să aibă capacitatea de a-și motiva angajații să lucreze împreună pentru a-și atinge obiectivele, ceea ce presupune să le câștige încrederea și respectul. Antreprenorii trebuie să aibă, de asemenea, abilități excelente de comunicare, deoarece vor lucra cu o varietate de tipuri de personalități în relațiile cu angajații, clienții și investitorii.

3. Asumarea Riscurilor și Luarea Deciziilor

Riscul este inerent atunci când se începe o afacere. Acest lucru necesită posedarea unor abilități de luare a deciziilor bine dezvoltate, chiar și în fața eșecului, precum și faptul de a fi suficient de flexibil pentru a modifica METODA atunci când lucrurile nu merg conform planului.

4. Inovator și Mereu în Căutarea unor Modalități de Îmbunătățire

Toate afacerile au început cu o idee. Capacitatea de a veni nu numai cu idei noi, ci și de a le dezvolta și îmbunătăți pe măsură ce afacerea se dezvoltă este o caracteristică esențială a unui bun antreprenor. Aceste persoane își analizează în mod constant produsele, serviciile și modelul de afaceri în încercarea de a găsi modalități de îmbunătățire.

5. Etică și Integritate

Antreprenorii răspund adesea doar în fața lor înșiși și, prin urmare, trebuie să posede un puternic simț al eticii și integrității de bază. Deși unii noi proprietari de afaceri pot cunoaște un succes imediat prin înșelăciune sau minciună, pe termen lung, clienții și investitorii își vor pierde interesul de a face afaceri cu un antreprenor lipsit de credibilitate.

MODULUL 3

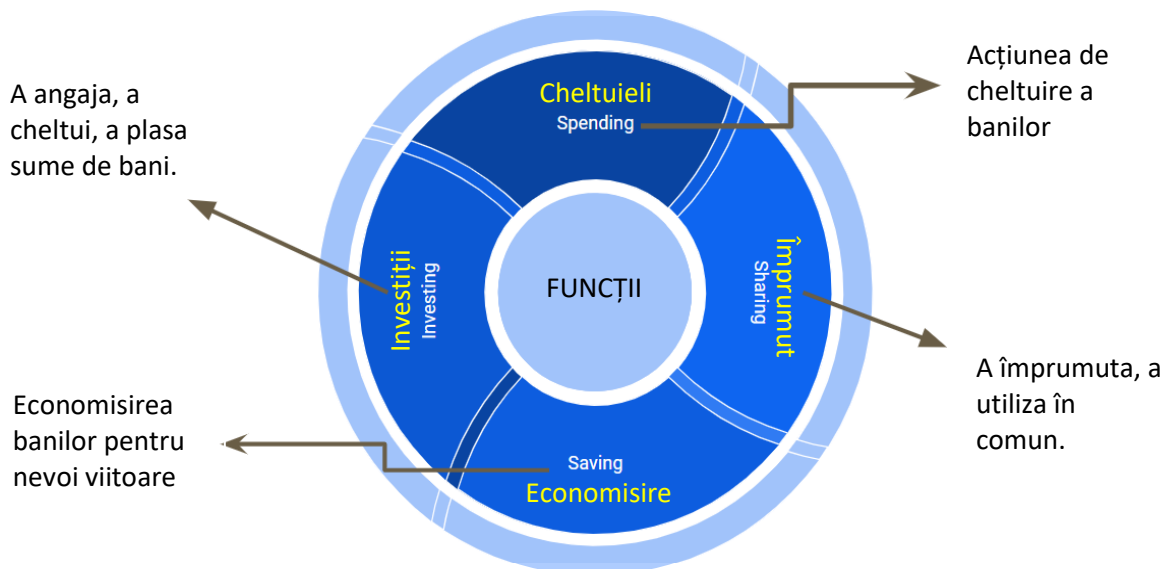
SECȚIUNEA 3.1

ACTIVITATEA 1: INTRODUCERE

CE POT FACE CU BANII?

Gândiți-vă la ce puteți face cu banii. Apoi împărtășiți-vă ideile cu restul clasei și, dacă este necesar, notați răspunsurile în caietul dumneavoastră.

Acestea sunt cele patru funcții principale ale banilor

ACTIVITATEA 2: Să jucăm!

Bucurați-vă de jocul **monopoly** în grupuri cu prietenii dvs.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

ACTIVITATEA 3: Discuții

Vom împărtăși diferitele probleme care au apărut în timpul desfășurării jocului, vom căuta soluții și vom discuta alte opțiuni posibile.

În plus, vom explica pașii de stabilire a unui buget și vom înțelege posibilele concepte bugetare. Pentru aceasta, vom folosi hârtie și markere.

Aici puteți găsi fotocopia în care este explicată teoria.

SECȚIUNEA 3.2

ACTIVITATEA 1: Noi analizăm cele de mai sus

În această activitate vom juca kahoot. Acest joc va consta în a răspunde la întrebări despre ceea ce am văzut în sesiunea anterioară.

ACTIVITATEA 2: Să exersăm și să învățăm cu Excel

Vom împărți grupul în perechi și vom lucra la un caz ipotetic în Excel.

ACTIVITATEA 4: Cum ne-am simțit după primul nostru contact cu Excel?

Vom petrece 5 minute pentru a împărtăși orice probleme sau dificultăți care ar fi putut apărea în timpul activității precedente.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI

TEȘCU ȘCOALA DE ÎNVĂȚĂMÂNT
PROFESIONAL ȘI TEHNIC
ȘRAȘOVA

K O V Y A
ȘCOALA SPECIALĂ DE ÎNVĂȚĂMÂNT
PROFESIONAL ȘI TEHNIC

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

SECȚIUNEA 3.3

ACTIVITATEA 1: Prezentarea diferitelor instrumente și ajutoare pentru defalcarea cheltuielilor

După ce ne vom familiariza cu Excel, principalul instrument de lucru prezentat, vom prezenta participanților și alte **instrumente** de gestionare a cheltuielilor în bugete.

ACTIVITATEA 2: Să ne subminăm banii!

Descărcați aplicația **Monefy** pe telefonul mobil sau pe computer și lucrați cu cazul ipotetic al lui Ioan și Maria. După ce știți cum să vă controlați cheltuielile, să vă asigurați că veți ajunge la finalul lunii și să economisiți puțin mai mult, învățați cum să utilizați Monefy.

ACTIVITATEA 3: Realizarea unui sondaj de autoevaluare

Este important să știm cum se simt participanții. De aceea, le vom cere să răspundă la un sondaj despre propria lor instruire.

Acesta va încheia cursul de formare.

Modulul 4

SECȚIUNEA 4.1

Activitatea 1

Trăind acum - implementarea obiectivelor pe termen scurt în viața de zi cu zi - venituri reale, model de buget, planificarea veniturilor și cheltuielilor, planificarea rezervei financiare (bani în plus).

Organizarea vieții cotidiene este în multe feluri legată de bani. Facem schimb de bani în schimbul a ceea ce ne trebuie pentru supraviețuirea zilnică, adică facem cheltuieli.

În viața de zi cu zi, fiecare persoană trebuie să înțeleagă în profunzime ce sunt banii și cât de importanți sunt aceștia. În primul rând, o persoană trebuie să aibă o imagine de ansamblu a veniturilor și cheltuielilor sale. Toată lumea trebuie să știe de unde provin veniturile sale (care sunt sursele de venit) și cât de mari sunt acestea. Este la fel de important ca fiecare persoană să știe care și cât de mari sunt cheltuielile sale. Este înțelept să-și grupeze cheltuielile. Comparând veniturile și cheltuielile noastre, putem trage concluzii despre comportamentul nostru financiar.

TERMEN SCURT	TERMEN LUNG
Loan/credit card payments	Paying off mortgage
Împrumut, plăți cu cardul	Plata ratelor
Rent or Mortgage payments	College fund
Închiriere sau rate	Fond pentru studii superioare
Insurance payments	Starting a business
Plăți asigurări	Pornirea unei afaceri
Household appliances	Retirement savings
Dispozitive pentru casă	Economisire pentru pensie
Wedding	Purchasing a home
Nuntă	Cumpărarea unei case
Travel - Călătorie	

Exemple:

O persoană primește un salariu lunar de 400 de euro (după impozitare) în contul său bancar. Își poate permite această persoană să cumpere un smartphone care costă 420 de euro?

Înainte de a răspunde, gândiți-vă dacă/cum este posibil să faceți rost de cei 20 de euro lipsă; dacă persoana are într-adevăr acești 20 de euro (de exemplu, i-a economisit din salariul din luna precedentă), ar fi înțelept să cumpere acest telefon sau nu?

De ce nu este rezonabil ca această persoană să cumpere acest telefon? (Nu are suficienți bani pentru trai - hrană, cazare, transport și alte nevoi de bază).

Pentru a-și putea gestiona viața de zi cu zi în ceea ce privește banii, trebuie să învețe cum să își estimeze cheltuielile și cum să își facă un buget. Scrieți-vă toate costurile; nu uitați de costurile de cazare, mâncare, divertisment, haine și alte articole. Este important ca un tânăr să își poată controla impulsurile de a risipi bani pe lucruri pe care nu și le poate permite și/sau de care nu are nevoie.

Pentru a evita surprizele financiare neplăcute, tânărul și formatorul său ar trebui să analizeze împreună pe ce cheltuiește banii și care este valoarea cheltuielilor zilnice și lunare obișnuite, precum și cât de mult cheltuiește pe articole de achiziție unică. Este important să se discute dacă/ce fel de cheltuieli pot fi acoperite cu sprijinul părinților, al rudelor sau al ajutoarelor sociale. Este important de subliniat că o persoană cu probleme de educație financiară trebuie să discute și să analizeze toate aceste idei cu formatorul său. În cazul în care intenționează să ceară sprijin financiar din partea familiei, a administrației locale etc., trebuie să fie bine organizat și trebuie să existe o înțelegere și un acord clar între părți cu privire la procedura și remunerarea banilor către persoana care a acoperit cheltuielile.

Exemple:

- Vă rugăm să descrieți o situație și să analizați posibilele rezultate în cazul în care intenționați să cumpărați ceva și credeți (fără să discutați cu familia) că părinții dvs. vor plăti pentru acel lucru. În realitate, se dovedește că părinții dvs. nu pot sau nu sunt de acord să o facă.
- Pentru a face cheltuieli, avem nevoie de bani
- Trebuie să cheltuim bani pentru alimente, îmbrăcăminte, locuințe, mijloace de comunicare, transporturi etc.

Activitatea 2

Formatorul împarte participanții în grupuri mici și le cere să discute pe marginea următoarelor întrebări:

- pe ce cheltuiește banii zilnic/în fiecare lună;

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

- care sunt cheltuielile sale recurente/regulare și cele punctuale;
- care este produsul principal al cheltuielilor sale zilnice;
- ce cheltuieli pot fi reduse sau anulate și ce cheltuieli sunt inevitabile și nu pot fi schimbate;
- ce este o achiziție impulsivă (risipă de bani) și care ar putea fi consecințele achizițiilor impulsive?

Activitatea 3

Fiecare grup trebuie să discute despre posibilitățile de obținere și cheltuire a banilor:

Organizarea vieții de zi cu zi

- Posibilități de obținere a banilor, adică venitul real - salariu, bursă, ajutor guvernamental etc.

- Posibilități de a cheltui bani

Activitatea 4

Temă practică (discuție cu formatorul)

Sursa: <https://www.pinterest.com>

- 1) Explică/discută diferite modalități de obținere/ câștig de bani, cu accent pe importanța muncii remunerate în formarea veniturilor.
- 2) Calificările, aptitudinile și experiența persoanei îi permit acesteia să își mărească veniturile?
- 3) Explicarea/discutarea oportunităților și a programelor de solicitare a bursei și subvențiilor.
- 4) Explicarea/discutarea sistemului și a termenilor programelor de sprijin guvernamental.

Activitatea 5

Planificarea financiară și stabilirea de obiective

Planificarea:

- Analizați-vă dorințele și nevoile
- Evaluați-vă posibilitățile
- Alegeți, comparați și decideți

Sarcină practică:

Discutați împreună cu formatorul de ce este importantă stabilirea obiectivelor financiare, astfel încât persoana consiliată să înțeleagă și să admită importanța stabilirii obiectivelor și a planificării.

Atunci când discutăm despre planificare, ar trebui să vorbim despre activități și evenimente de zi cu zi: planificarea unui weekend, a unei petreceri aniversare, a unei întâlniri/reuniri cu prietenii etc. Planificarea financiară de zi cu zi include, de asemenea, aflarea/compararea prețurilor articolelor (un telefon, o bicicletă, un computer etc.) atunci când cineva planifică/trebuie să cumpere ceva destul de scump.

Temă practică (discuție cu formatorul):

Exemplul de mai sus a fost despre planificarea pe termen scurt, mediu sau lung?

Aproximativ ce perioadă de timp ar putea acoperi procesul de planificare în cazul planificării pe termen lung?

Obiective pe **termen scurt** → planificarea veniturilor și cheltuielilor din viitorul apropiat

Exemplu de obiectiv pe termen scurt:

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

Plănuți să mergeți într-o vacanță în Grecia anul viitor. Pentru aceasta veți avea nevoie de 900 de euro, dar nu aveți economii. Aceasta înseamnă că va trebui să economisiți minimum 75 de euro în fiecare lună ($900/12 = 75$).

De asemenea, ați putea apela la un împrumut bancar. Rata anuală a dobânzii pentru un împrumut de 900 de euro este de 24% și trebuie să faceți rambursări egale la bancă în fiecare lună (acest lucru se numește anuitate). Aceasta înseamnă că în fiecare lună trebuie să plătiți băncii 85 de euro, ceea ce include rambursarea sumei principale a împrumutului și a dobânzii, suma totală pe an fiind de 1020 de euro. Așadar, pentru împrumutul bancar de 900 de euro ați plătit în plus aproximativ 120 de euro dobândă. În mod normal, banca vă percepe, de asemenea, taxe pentru încheierea contractului de împrumut, care se adaugă și mai mult la suma pe care trebuie să o plătiți băncii.

SECȚIUNEA 4.2

Activitatea 1

Formatorul prezintă principalele modalități de a crea obiective lungi în viața de zi cu zi, folosind materialele teoretice;

Evident, vorbind de planificare pe termen lung, ne referim la o perioadă de timp mai mare de cinci ani.

Temă practică (discuție cu formatorul):

1) Este posibil/ realist să faci planuri pentru 20-30 de ani înainte?

2) Explicați/discutați aspectul/importanța banilor și a sumei de bani necesare în contextul diferitelor evenimente din viață.

Putem concluziona că, dacă o persoană este capabilă să își gestioneze și să își planifice în mod rațional finanțele, ea este, de asemenea, capabilă să se descurce din punct de vedere financiar în toate situațiile de zi cu zi, precum și să fie pregătită pentru situații neprevăzute.

Este important să planificăm și să ne pregătim pentru evenimentele despre care știm că vor avea loc, dar și să fim pregătiți pentru situații neașteptate. Pe lângă evenimentele pozitive și fericite, viața poate aduce și schimbări negative rapide, la care nu ne-am fi așteptat să se întâmple.

Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”
Exemplu:

Există o problemă cu calculatorul dumneavoastră. La atelierul de reparații se dovedește că reparația este prea scumpă, deoarece s-ar putea cumpăra un computer nou la același preț. Costul estimat al reparației este de 400 de euro. Care sunt opțiunile dumneavoastră: ați economisit bani și puteți plăti reparațiile/cumpăra un calculator nou sau ar trebui să obțineți un împrumut? Sau ar trebui să vă schimbați obiceiurile IT și să folosiți biblioteca sau alte facilități publice de acces la calculatoare/internet până când veți reuși să economisiți pentru un calculator nou?

Activitatea 2

Discuție cu formatorul:

Ce este mai rezonabil - să cumpărați un calculator nou sau să îl reparați pe cel vechi?

Un calculator nou cumpărat cu un împrumut va fi mai scump în cele din urmă?

Care sunt opțiunile și nevoile financiare reale în cazul în care cineva primește o notificare de concediere? Este posibil să se găsească un nou loc de muncă și cât timp ar putea dura acest lucru? Ce fel de compensații bănești poate obține o persoană (indemnizație de concediere, ajutor de șomaj) pe o perioadă limitată de timp în caz de concediere? Dispune de economii pentru a plăti pentru hrană, cazare, credite etc., între două locuri de muncă?

În cazul în care persoana care și-a pierdut locul de muncă are o familie, este important să se ia în considerare evenimente de viață precum nașterea unui copil, începerea școlii de către copil/copii etc., care necesită cheltuieli suplimentare.

Activitatea 3:

Obiective pe termen lung → dorințe pentru achiziții după mai mult de cinci ani

Exemplu de obiectiv pe termen lung:

O persoană în vârstă de 30 de ani își dorește să primească o pensie lunară de 600 de euro atunci când se va pensiona, care să fie dublă față de pensia medie de pensionare plătită în prezent. Să presupunem că actualul sistem de pensii de stat nu se modifică și că vârsta de pensionare este de 65 de ani. Dacă o persoană trăiește până la vârsta de 80 de ani sau mai mult, trebuie să economisească cel puțin 54 000 de euro în 35 de ani (300 €/lună, sau 3 600 € pe an, 15 ani x 3 600 € = 54 000 €). O persoană care strânge această sumă de bani pe parcursul a 35 de ani trebuie să economisească 128 de euro pe lună, ceea ce reprezintă o sumă destul de mare de pus deoparte.

De asemenea, este important să se informeze cu privire la alte modalități de economisire și de creștere a veniturilor oferite de sistemele alternative de pensii.

Procedura de planificare

1. Faceți o listă cu 12 articole care trebuie cumpărate în următorii cinci ani.
2. Grupați articolele în achiziții pe termen scurt, mediu și lung.
3. Selectați cele trei articole cele mai necesare pe termen scurt și identificați prețurile acestora.
4. Selectați un articol pe termen mediu și unul pe termen lung și identificați prețurile acestora.
5. De unde să faceți rost de bani pentru a cumpăra aceste articole; estimați cât timp va dura să economisiți suma necesară pentru a cumpăra articolele necesare.

Activitatea 4:

Pentru a obține o independență financiară

Elaborarea unui buget personal și a unui plan financiar poate contribui la obținerea independenței financiare:

Pasul 1 este elaborarea unui plan financiar personal → identificarea obiectivelor

Pasul 2 este elaborarea unui buget: compararea veniturilor și a costurilor

Este rezonabil să se împartă cheltuielile în cheltuieli inevitabile și cheltuieli opționale. Cheltuielile inevitabile sunt cele pentru hrană, locuință, igienă, în unele cazuri pentru medicamente etc.

Cheltuielile opționale sunt cele pentru petrecerea timpului liber, călătorii etc. Într-o anumită măsură, și cheltuielile pentru casă, îmbrăcăminte și alte bunuri de folosință îndelungată sunt opționale. Cheltuielile opționale pot fi reduse fără a pune în pericol viața, sănătatea și viitorul, deși reducerile pot fi neplăcute.

Pentru majoritatea oamenilor, salariul este principala sursă de venit. În unele cazuri, indemnizațiile guvernamentale, câștigurile din investiții sau din domeniul antreprenorial pot constitui o sursă de venit. Atunci când se planifică venitul propriu, este de dorit să se ia în considerare faptul că nivelul venitului se poate modifica în timp, și nu întotdeauna în sens ascendent.

Pasul 3 este efectuarea analizei

În cazul în care veniturile depășesc costurile de întreținere, se poate estima câte dintre obiectivele financiare pot fi atinse din surplus. În cazul în care nu există un surplus sau

acesta este prea mic, trebuie mai întâi să se revizuiască costurile. Doar câteva persoane își mențin cheltuielile în totalitate raționale. După o analiză critică a costurilor, aruncați o privire asupra veniturilor - este posibil să vă creșteți veniturile prin muncă suplimentară sau să schimbați un loc de muncă actual cu unul mai bine plătit?

Test final:

1. Cât de mult trebuie să câștigați pe lună pentru a începe să vă planificați un buget?

(răspunsurile corecte sunt marcate)

- a) 500-1000 Eur
- b) 1000-2000 Eur
- c) mai mult de 2000 Eur

d) suma veniturilor nu contează

2. Care este suma minimă pe care ar trebui să o puneți deoparte pentru fiecare venit pe care îl primiți?

- a) 5%
- b) 10%**
- c) 15%
- d) 20%

3. Ce mărime ar trebui să aibă rezerva pentru o "zi neprevăzută"?

- a) Venitul lunar
- b) Venitul pe 3 luni**
- c) venitul pe un an
- d) 1000 euro

4. Ați adunat o anumită sumă de bani și doriți să o păstrați nu sub saltea, ci în bancă. Care a fost rata medie a depozitelor în acest an?

5. Nu ați economisit încă suficient, așa că doriți să luați un împrumut de la bancă. După ce criteriile veți alege?

- a) rata dobânzii
- b) ratele lunare
- c) valoarea totală a creditului

d) toate cele de mai sus

MODULUL 5

SECȚIUNEA 5.1

1. Libertatea financiară este rezultatul unui parcurs pas cu pas pentru a face mai mulți bani în mai puțin timp. Aceasta presupune să devii independent financiar față de ceilalți și să duci o viață confortabilă.

Aici aveți patru pași pentru a obține Libertatea Financiară:

Pasul 1 - Câștigați mai mult

Iată care sunt principalele strategii (modalități) de a câștiga mai mulți bani:

1. Salariat/loc de muncă cu jumătate de normă

Un loc de muncă part-time este un loc de muncă în care cineva lucrează în jur de două până la patru ore pe zi. De exemplu, lucrând două până la patru ore pe zi pentru un serviciu de livrare, cum ar fi Glovo sau Takeaway.

2. Începeți o mică afacere proprie în sectorul în care sunteți specializat (antreprenoriat).

O mică afacere este o modalitate de a face bani ca lucrător independent sau având câțiva angajați, vânzând un număr mic de servicii sau bunuri. De exemplu, începeți propriul atelier de reparat biciclete.

3. Efectuați diferite sarcini și lucrări sezoniere pentru oameni. De exemplu, greblați frunzele și curățați zăpada pentru vecini pentru bani.

Pasul 2 - Cheltuiți mai puțin

Iată câteva strategii/modalități de a cheltui mai puțini bani:

1. *Fă-o singur.* De exemplu, învățați să vă reparați singuri bicicleta, în loc să o duceți la un atelier de reparații biciclete.
2. *Mâncați acasă.* De exemplu, gătiți rețete gustoase care vă plac, iar resturile păstrați-le în frigider.
3. *Faceți cumpărături în mod inteligent.* Căutați produse la preț redus, dar nu cumpărați nimic doar pentru că sunt la reducere.
4. *Reduceți costurile cu energia.* De exemplu, stingeți luminile de care nu aveți nevoie. Folosiți mai puțină căldură sau aer condiționat.
5. *Reduceți utilizarea mașinilor personale.* De exemplu, mergeți pe jos sau cu bicicleta la locul de muncă și folosiți mai mult transportul public.

Pasul 3 - Economisiți mai mult

Aici aveți câteva strategii pentru a economisi mai mulți bani:

1. *Evitați să împrumutați bani și feriți-vă de a vă îndatora.* Dacă aveți deja datorii, scăpați mai repede de datorii. Încercați să plătiți orice lucru doar din banii voștri. De exemplu, dacă doriți să vă cumpărați un smartphone nou, puneți deoparte niște bani în fiecare lună și cumpărați-l doar atunci când economisiți toți banii necesari. Odată ce ați scăpat de datorii, abia atunci puteți economisi bani.
2. *Regula de economisire de 20%.* Aceasta vă motivează să economisiți cel puțin 20% din venitul dumneavoastră înainte de a plăti impozitele și înainte de cheltuieli. Calcularea regulii de economisire de 20% este foarte simplă: împărțiți veniturile dvs. la 20. Banii pe care îi economisiți vă pot ajuta să vă creați un fond de urgență și un fond de investiții.
3. *Economisiți automat bani.* Faceți ca economiile dvs. să fie automate prin stabilirea unui depozit recurent din contul dvs. de salariu. Majoritatea băncilor vă permit să faceți depuneri automate din contul de salariu într-un cont de economii.

Pasul 4 - Investiți

Investițiile vă ajută să creați un flux paralel de venituri, generând mai mulți bani pentru dumneavoastră, chiar și atunci când dormiți.

Aici aveți principalele strategii pentru a investi o parte din banii economisiți:

1. *Investiți în propriul startup* (mică afacere). Economisești bani din salariul tău și îi investești într-o nouă afacere pentru a face mai mulți bani. De exemplu, poți începe cu un colț de PlayStation într-un Mall și pentru asta îți folosești banii economisiți pentru a-i

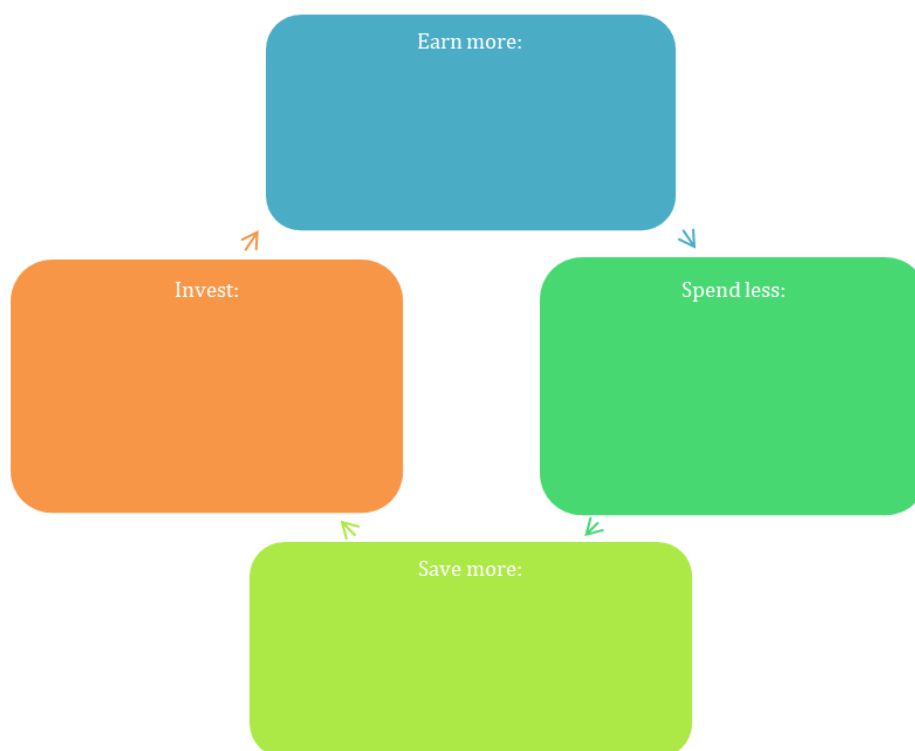
Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

investi în dispozitive (televizor, PlayStation) de care ai nevoie pentru a conduce o astfel de afacere. Cumpărarea unui televizor este o investiție atâta timp cât faci bani cu el. Dar dacă cumperi acel televizor doar pentru uz casnic, este o cheltuială, nu o investiție.

2. *Investiți în instrumentele de care aveți nevoie pentru a face mai mulți bani.* Dacă faci diferite sarcini și munci sezoniere pentru oameni pentru a câștiga mai mulți bani, ai nevoie de niște unelte pentru a face aceste tipuri de sarcini. De exemplu, pentru a grebla frunzele sau pentru a curăța zăpada, aveți nevoie de o greblă și o lopată. Cumpărarea unei greble și a unei lopeți este o investiție atâta timp cât câștigați bani cu ele. Dar dacă cumperi acea greblă și acea lopată doar pentru uz casnic, acestea reprezintă o cheltuială, nu o investiție.

3. *Investiți în acțiuni.* Acest tip de investiție este un flux paralel și pasiv de venituri, care generează mai mulți bani pentru tine, chiar și atunci când dormi. De exemplu, te duci la un broker, deschizi un portofoliu de investiții și cumperi una sau mai multe acțiuni ale companiei Coca-Cola. În acest moment, 10 acțiuni vă costă 620\$, dar în 5 ani valoarea lor se poate dubla aproximativ: 1200\$ (din câștigul de capital și din plata dividendelor)

2. Hartă mentală (Mind map)

3. Pliantul 1 - Strategii (se tipărește cu verde, negru, roșu, galben)

Fă singur	Evitați să vă împrumutați pentru a economisi bani
Investiți în acțiuni	Reduceți costurile cu energia
Salariat cu jumătate de normă/loc de muncă	Regula de economisire de 20%.
Investiți în propriul startup (afacere mică)	Începeți propria mică afacere
Faceți diferite sarcini și lucrări sezoniere pentru oameni	Investiți în instrumentele de care aveți nevoie pentru a face mai mulți bani
Economisiți automat bani	Reduceți folosirea mașinii personale

Pliantul 2 - Scenarii (se tipărește în verde, negru, roșu, galben)

Reparați-vă singur bicicleta, în loc să o duceți la un atelier de reparații biciclete	Pentru a cumpăra un nou smartphone, puneți niște bani deoparte în fiecare lună
Cumpărați o acțiune a companiei Coca-Cola	Stingeți luminile de care nu aveți nevoie
Lucrați două ore pe zi pentru un serviciu de livrare, cum ar fi Glovo	Economisiți cel puțin 20% din venitul dvs.
Cumpărați un cuptor de cofetărie și patiserie pentru afacerea dvs.	Deschideți propriul atelier de reparații de biciclete
Greblați frunzele și curățați zăpada pentru vecini pentru bani	Cumpărați o greblă și o lopată pentru a face bani cu ele
Mergeți la o bancă și faceți depuneri automate din contul de salariu într-un cont de economii	Mergeți pe jos sau cu bicicleta la locul de muncă

SECȚIUNEA 5.2

1. Pe calea către libertatea financiară, fiecare poate fi clasificat în funcție de modul în care își obține banii: angajat, lucrător pe cont propriu, proprietar de afacere sau investitor. Fiecare dintre aceste patru categorii de roluri are propriile caracteristici. Fiecare rol financiar reprezintă un mod diferit de a genera venituri. Unii oameni câștigă bani într-un singur rol financiar, în timp ce alții câștigă bani în mai multe roluri.

Pentru a înțelege mai bine, iată care sunt caracteristicile principalelor patru roluri financiare care vă ajută să obțineți un venit (rețineți că puteți câștiga bani din mai multe roluri):

Angajat	Liber profesionist	Om de Afaceri	Investitor
lucrează (furnizează forță de muncă) pentru o companie	lucrează pentru el însuși	să lucreze pentru sine și să beneficieze de munca angajaților	să pună banii lui să lucreze pentru el
lucrează în cadrul unei echipe	lucrează de unul singur	să lucreze ajutat de consultanți	să lucreze singur
primește un salariu de la companie	își plătește singur un salariu	își plătește un salariu	să beneficieze de pe urma investiției banilor săi într-o companie
lucrează aproximativ 8 ore pe zi	lucrează atât cât crede că este suficient	lucrează atât cât consideră că este suficient	lucrează doar pentru a-și îmbunătăți abilitățile de investitor
are un program de lucru fix	are un program de lucru flexibil	să aibă un program de lucru flexibil	să aibă un program de lucru flexibil
este responsabil doar pentru sarcinile pe care trebuie să le îndeplinească	este responsabil pentru sarcinile sale și pentru creșterea micii sale afaceri	este responsabil pentru sarcinile sale și pentru creșterea afacerii sale	este responsabil pentru deciziile sale de investiții
are de luat foarte puține decizii riscante	are de luat mai multe decizii riscante	are de luat mult mai multe decizii riscante	deciziile sale sunt foarte riscante
valoarea salariului depinde mai puțin de el	valoarea salariului depinde mai mult de el	valoarea salariului său și al angajaților depinde de el	profitul său depinde foarte mult de deciziile sale de investiții

Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”
2. Foi de lucru Echipa 1

Scena 1: Angajatul lucrează ca muncitor la o firmă de vopsitorie	Scena 2: Muncă independentă ca pictor în propria firmă de pictură	Scena 3: Omul de afaceri este șeful companiei de pictură	Scena 4: Investitorul își investește banii în compania de pictură
Sarcini: toți membrii grupului vopsesc un perete	Sarcini: doar un singur membru vopsește un perete, ceilalți părăsesc scena	Sarcini: un membru este șef (dă ordine), iar ceilalți pictează un perete.	Sarcini: un membru vine cu o geantă cu bani la șef (omul de afaceri), iar ceilalți vopsesc un perete

* dacă un membru al grupului nu are nici un obiect resursă, atunci el doar simulează acțiunea

Foi de lucru Echipa 2

Scena 1: Angajatul lucrează ca muncitor la o firmă de mobilă	Scena 2: Muncă pe cont propriu ca tâmplar în propria firmă de mobilă	Scena 3: Omul de afaceri este șeful companiei de mobilă	Scena 4: Investitorul își investește banii în compania de mobilă
Sarcini: toți membrii grupului simulează utilizarea unei rindea de mână	Sarcini: doar un singur membru simulează folosirea unei rindea de mână, ceilalți părăsesc scena	Sarcini: un membru este șef (dă ordine), iar ceilalți simulează utilizarea unei rindea de mână	Sarcini: un membru vine cu o geantă cu bani la șef (om de afaceri), iar ceilalți simulează folosirea unei rindea de mână

* în cazul în care un membru al grupului nu are nici un obiect resursă, atunci el doar simulează acțiunea.

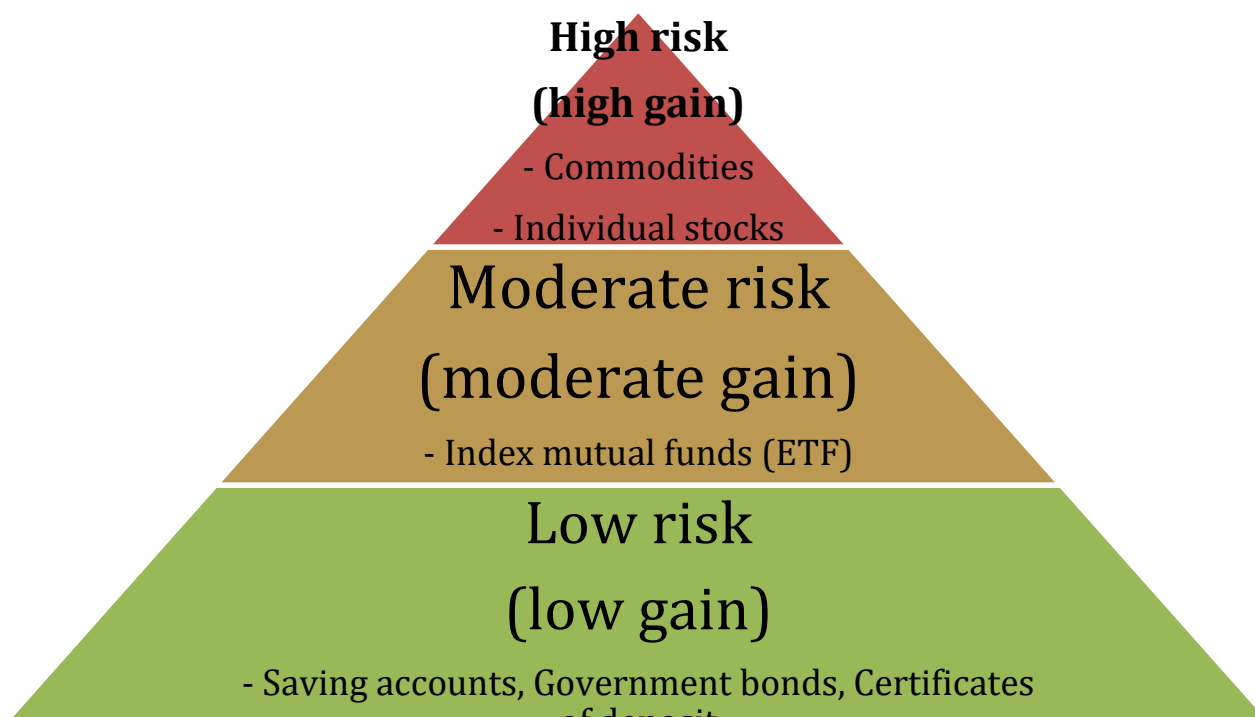
Obiecte resursă: servietă, portofoliu, cravată, geantă cu bani, cască de protecție și salopetă, ciocan, coș de fructe.

SECȚIUNEA 5.3

1. De ce ar trebui să investiți? Lucrul ca salariat vă ajută să obțineți un venit pentru a duce o viață confortabilă. Dar investirea banilor dvs. este la fel de importantă ca și obținerea unui venit. Investițiile vă ajută să creați un flux paralel de venituri, să generați mai multă bunăstare și să luptați împotriva inflației.

Investiția este actul de alocare a banilor, în așteptarea obținerii de venituri sau profituri viitoare, în contextul asumării de riscuri.

Există multe modalități de a investi banii economisiți, unele dintre ele sunt mai puțin riscante, iar altele mai riscante. Cele care sunt mai puțin riscante pot aduce profituri mai mici, în timp ce cele mai riscante pot aduce profituri mai mari.

Iată care sunt principalele tipuri de investiții care cresc probabilitatea de a atinge Libertatea Financiară:

Contul de economii este o sumă de bani depusă la bancă, pentru o anumită perioadă de timp, pentru care banca plătește o dobândă. Depozitul bancar este o modalitate sigură de

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”
a păstra numerar și de a obține un profit garantat (din dobânda oferită de bancă).

Titlurile de stat sunt un instrument financiar prin care tu, ca persoană, împrumuți bani statului pentru o anumită perioadă de timp, pentru ca acesta să-și poată desfășura activitatea. Iar pentru a te răsplăti pentru ajutorul tău, statul îți va plăti o dobândă pentru acei bani.

CertIFICATELE DE DEPOZIT (CD) sunt un tip de cont de economii care plătește o rată fixă a dobânzii pentru o perioadă de timp determinată. Certificatele de depozit sunt considerate a fi una dintre opțiunile de economisire sigure.

FONDURI MUTUALE INDEXATE (ETF) - scopul principal al unui fond indexat este de a simplifica investițiile clienților în indici bursieri - astfel, clientul cumpără un singur produs (fondul indexat) și nu trebuie să cumpere toate acțiunile (sau produsele financiare) care alcătuiesc indicele.

Titlurile individuale (acțiunile) sunt, practic, certificate de proprietate. Companiile emit acțiuni pentru a strânge bani de la investitorii care tind să își investească banii. Acțiunile sunt cumpărate pentru a obține un profit din vânzarea lor viitoare.

Mărfurile (ex. culturile) sunt produse primare, cum ar fi minereurile, produsele agricole și petroliere care sunt tranzacționate. Deoarece mărfurile stau la baza multor procese de producție, o creștere a prețului uneia dintre ele poate avea un impact rapid asupra tuturor celorlalte elemente ale lanțului de aprovizionare.

În prezent, **aurul**, argintul, platina, rodiul și paladiul sunt considerate metale prețioase.

2. Folosiți următoarea resurse online pentru a explica regulile și modul de joc:

<https://mypiggybank.xyz/2020/10/10/lets-play-build-your-stax/>

MODULUL 6

EXERCITIUL-1: SOLICITAREA UNUI ÎMPRUMUT

Jucătorii:

A-Solicitantul împrumutului 1

B-Solicitantul împrumutului 2

C-Solicitantul împrumutului 3

D-Ofițerul băncii care acordă un împrumut

E- Garant

Trei persoane care sunt prieteni din copilărie vor să cumpere o casă pentru a locui în aceeași locație. În acest scop, ei merg la bancă pentru a solicita un împrumut.

- Persoanele care au de gând să folosească un împrumut contactează ofițerul de bancă și spun că doresc să folosească un credit imobiliar.
- Angajatul băncii verifică veniturile și alte informații despre persoanele respective și introduce cererile acestora în sistemul de creditare al băncii.
- Angajatul băncii le comunică oamenilor că nivelul veniturilor lor este suficient pentru ca aceștia să facă un credit. El spune că nu numai nivelul venitului este suficient pentru a face un împrumut, ci și istoricul de credit al persoanei este important. Așadar, și ratingul de credit trebuie să fie corespunzător.
- Angajatul băncii examinează ratingul de credit al persoanelor și se adresează lor și le comunică rezultatele.
  - El îi spune "persoanei A" că "ratingul său de credit este adecvat pentru a utiliza un împrumut, a plătit la timp împrumuturile pe care le-a utilizat anterior și, prin urmare, ratingul său de credit este ridicat. Prin urmare; nu există niciun obstacol pentru ca el să poată face un credit imobiliar." De asemenea, îi spune persoanei A că "deoarece ratingul său de credit este ridicat, va exista, de asemenea, o reducere de 5 puncte a ratei dobânzii la împrumutul pe care îl va utiliza.
  - El îi spune "persoanei B" că "ratingul său de credit nu este la un nivel suficient pentru ca aceasta să poată face un împrumut, ca urmare a faptului că există mici întârzieri în rambursarea creditelor utilizate anterior. Pentru ca el să poată face un împrumut, 1 persoană trebuie să fie garant pentru el. În acest fel, el poate face un împrumut". De asemenea, acesta îi spune persoanei B că "deoarece ratingul său de credit este mai mic decât cel dorit, poate, de asemenea, să utilizeze rata dobânzii la împrumut, la o rată cu 5 puncte mai mare decât cea obișnuită".
  - El îi spune "persoanei C" că "ratingul său de credit este foarte scăzut, deoarece nu a plătit la timp împrumuturile pe care le-a făcut în trecut; ca urmare, îi comunică faptul că nu este posibil să obțină un împrumut cu acest rating de credit".

MODULUL 7

SECȚIUNEA 1

Activitatea 1. Scenariul 1

Acest scenariu este despre o tânără fată pe nume Maria. Într-o zi, Maria mergea cu mașina spre serviciu când a văzut o pisică alergând pe șosea încercând să traverseze strada. În încercarea de a evita să lovească pisica, Maria a întors volanul și, din nefericire, a sfârșit prin a se lovi de bariera rutieră. Din fericire, Maria nu mergea cu viteză excesivă și nu a fost rănită, dar mașina ei a fost avariată. Cum va putea Maria să plătească reparația mașinii?

Gândiți-vă la un caz din viața reală în care a avut loc un eveniment neașteptat. Acel eveniment a sfârșit prin a vă provoca dificultăți financiare dumneavoastră, unui membru al familiei sau unui prieten. Încercați să vă amintiți ce s-a întâmplat și care a fost succesiunea de evenimente.

Întrebări sugestive pentru a vă ajuta în acest sens:

1. Ce s-a întâmplat?
2. Când s-a întâmplat?
3. Cine a fost implicat?
4. Cum s-au desfășurat evenimentele?
5. Care a fost rezultatul acestora?

Activitatea 2. Ce este asigurarea?

Asigurarea poate fi considerată o **formă de contract** între două părți, de exemplu o **persoană fizică** și o **companie de asigurări**. Persoana fizică plătește asigurătorul pentru a-și **asuma riscul financiar** cauzat de evenimente neprevăzute care ar putea apărea. Asigurarea oferă persoanei asigurate o compensație parțială sau chiar integrală pentru pierderile sau daunele cauzate de un eveniment incontrolabil. Astfel, asigurarea ne permite să ne **pregătim** pentru cel mai rău scenariu, **protejând persoanele și lucrurile** care contează pentru noi. Acest contract legal dintre client și compania de asigurări include **termenii de garantare, beneficiile**, precum și **despăgubirile** pe care le poate primi clientul.

Din cauza imprevizibilității vieții și a evenimentelor din viața de zi cu zi, asigurarea este un produs crucial care ne poate ajuta să atenuăm unele dintre aceste situații. Cu alte cuvinte, împiedicarea producerii unui accident ar putea fi în afara controlului nostru, însă asigurarea poate face ca pierderea accidentală să fie gestionabilă, pentru a ajuta la protejarea investiției pe care o faceți în mașină, casă etc.

Riscul devine gestionabil prin transferarea lui către compania de asigurări și, prin urmare, prin reducerea incertitudinii financiare pentru individ.

Termeni-cheie și definiții pentru asigurări

1. **Primă de asigurare:** suma plătită lunar furnizorului de asigurări pentru a menține un plan de asigurare.
2. **Co-Plată:** în primul rând pentru asigurarea de sănătate; suma datorată de fiecare dată când mergeți la medic.
3. **Deductibilă:** măsurată anual; se referă la suma pe care trebuie să o plătiți înainte ca furnizorul de asigurări să înceapă să acopere costurile.

Cum se desfășoară procesul de obținere a asigurării? Clientul (dumneavoastră) **plătește prima de asigurare**, care constă în **rate lunare mai mici** (prima pe care o plătesc clienții depinde de o evaluare a istoricului medical, a istoricului de conducere etc., în funcție de cât de costisitor este calculat un client pentru companie), pentru ca societatea de asigurări să acopere toate costurile.

Asigurarea poate fi aplicată la multe aspecte diferite ale vieții, precum și la diferite lucruri materiale pe care am dori să le protejăm.

NOTĂ: Atunci când vă decideți să achiziționați o asigurare este important să știți că există mai multe companii de asigurări pe care va trebui să le restrângeți prin compararea a ceea ce sunt capabile să ofere și la ce preț. După ce ați restrâns numărul de companii, puteți începe să comunicați cu agenții de la fiecare companie aleasă, pentru a decide care dintre ele este potrivită pentru dumneavoastră.

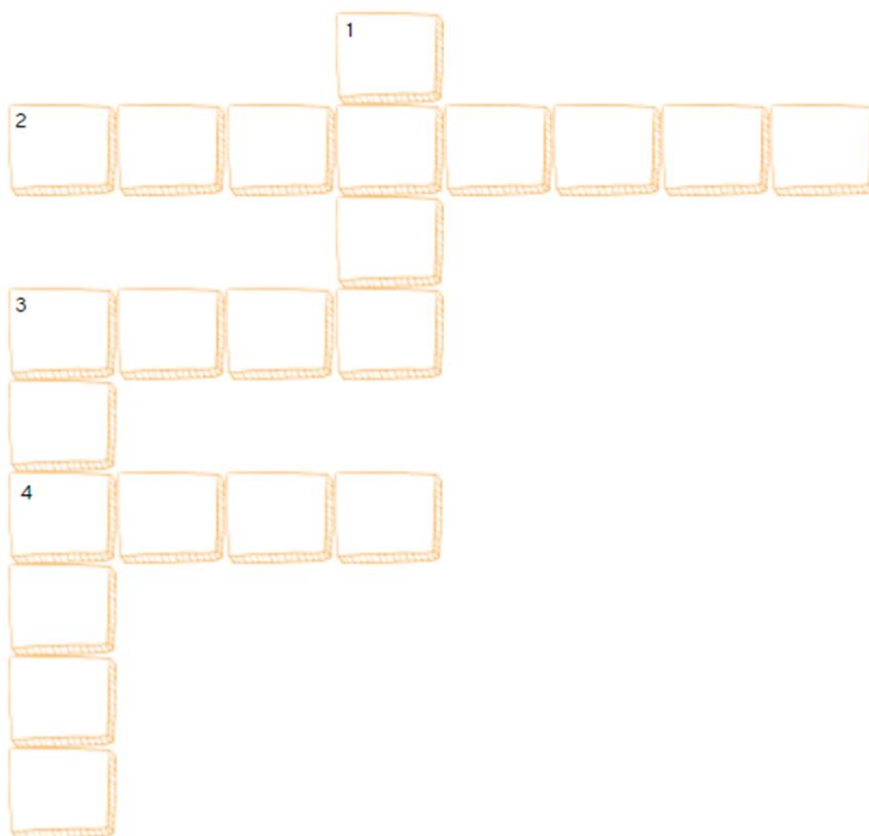
Activitatea 3. Tag Cloud / Google Jamboard

INSURANCE

Pentru instruirea auto-dirijată:

1. Mergeți la Google Jamboard (<https://jamboard.google.com/>).
2. Creați un Tag Cloud în jurul cuvântului Asigurare pe baza celor mai relevante cuvinte, teme, concepte care vă vin în minte atunci când vă gândiți la asigurare.

Activitatea 4. Puzzle de cuvinte încrucișate pentru „Tipuri de asigurări”:

- 1 Vertical - În cazul decesului neprevăzut al unui membru al familiei, restul familiei este despăgubit.
- 2 Orizontal - Poate proteja o companie în cazul unei întreruperi neprevăzute a activității.
- 3 Verticală - Poate absorbi costurile mari în cazul în care este nevoie de tratament pentru boli grave.
- 3 Orizontal - Sunteți acoperit financiar în cazul în care casa dvs. este cuprinsă de un incendiu, o inundație sau un furt.
- 4 Orizontal - Atenuează costurile în cazul în care mașina trebuie reparată din cauza unui accident sau a unei probleme mecanice.

SECȚIUNEA 2

Activitatea 1. Întrebare: Cum pot să mă protejiez de riscurile financiare în viața de zi cu zi?

Scenariul 1: Stella este un antreprenor de succes. De curând, și-a cumpărat o casă nouă în pădure. Cu toate acestea, Stella este îngrijorată că locuința sa ar putea fi în pericol din cauza incendiilor de pădure, deoarece acestea au crescut în ultimii ani. Pentru a se proteja din punct de vedere financiar de **riscul** ca locuința sa să fie surprinsă de un incendiu de pădure, Stella a decis să își asigure casa împotriva dezastrelor naturale.

Scenariul 2: John este un fotbalist profesionist de mare succes. În profesia sa, este foarte ușor să se accidenteze, în special la picioare, care sunt esențiale pentru fotbaliști. Pentru a se proteja de **riscul** de a se accidenta și de a nu mai putea juca fotbal, John a decis să încheie o asigurare pentru picioarele sale, astfel încât să poată fi despăgubit în caz de accidentare.

Scenariul 3: Marta este scafandru profesionist și îi plac sporturile extreme în general. Ea poate să se scufunde până la 70 de metri adâncime în apă, dar există multe pericole în acest sens. Pentru a se proteja financiar pe ea și familia ei de **riscul** de a se întâmpla ceva, Marta a decis să încheie o asigurare de viață.

Activitatea 2. Ce este riscul și managementul riscului?

Riscul cuprinde incertitudinea unui rezultat sau a unui rezultat al unei situații sau al unui eveniment specific. Acesta reprezintă posibilitatea ca rezultatul unei situații să fie diferit de așteptările noastre.

Riscul se împarte în două tipuri, însă, în scopul acestui curs, ne interesează doar primul tip, care este riscul pur.

Riscul pur se regăsește în situațiile în care nu există posibilitatea ca o persoană să câștige ceva. Există doar posibilitatea unei pierderi (de exemplu, incendiul casei, accidente de mașină, boală, furt etc.).

În contextul pierderilor financiare, riscul reprezintă nesiguranța cu privire la faptul că nesiguranța unui rezultat va genera pierderi financiare, precum și cât de mari vor fi aceste pierderi.

În consecință, **gestionarea riscurilor** reprezintă procesul prin care o persoană identifică și evaluează situația sa care implică un risc pur pentru a determina riscurile posibile și pentru a pune în aplicare mijloace și acțiuni adecvate pentru a gestiona acest risc. Scopul gestionării riscurilor este de a minimiza orice risc, precum și orice potențial de risc prin

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

planificare prealabilă. Acest proces implică luarea celor mai eficiente măsuri înainte de producerea unei pierderi.

De ce este esențială gestionarea riscurilor?

Este esențial pentru gestionarea finanțelor personale, deoarece permite persoanelor fizice să își securizeze eforturile de planificare financiară.

Procesul de gestionare a riscurilor:

1. Identificarea riscului
2. Analizați probabilitatea și impactul potențial al riscului
3. Examinați soluțiile posibile
4. Implementați planul de gestionare a riscurilor (tipul de asigurare aplicabil din tipurile de asigurare învățate mai sus)
5. Monitorizați rezultatele / revizuiți planul după cum este necesar

Activitatea 3. Activitatea World Café / Analiza procesului de management al riscului

Citiți Procesul de gestionare a riscurilor și parcurgeți-l pas cu pas (1-5) pentru fiecare dintre scenariile specifice discutate anterior. Această activitate poate fi completată și în limbajul semnelor.

Scenariul 1: Stella este un antreprenor de mare succes. Ea și-a cumpărat recent o casă nouă în pădure. Cu toate acestea, Stella este îngrijorată de faptul că casa ei ar putea fi în pericol din cauza incendiilor de pădure, deoarece acestea s-au înmulțit în ultimii ani. Pentru a se proteja din punct de vedere financiar de **risc**ul ca locuința sa să fie cuprinsă de un incendiu de pădure, Stella a decis să își asigure casa împotriva dezastrelor naturale.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Scenariul 2: John este un fotbalist profesionist de mare succes. În profesia sa, este foarte ușor să se accidenteze, în special la picioare, care sunt esențiale pentru fotbaliști. Pentru a se proteja de **risc**ul de a se accidenta și de a nu mai putea juca fotbal, John a decis să încheie o asigurare pentru picioarele sale, astfel încât să poată fi despăgubit în caz de accidentare.

1. ....
2. ....

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

3. ....
4. ....
5. ....

Scenariul 3: Marta este scafandru profesionist și îi plac sporturile extreme în general. Ea se poate scufunda până la 70 de metri adâncime în apă, dar există multe pericole în acest sens. Pentru a se proteja financiar pe ea și familia ei de riscul de a se întâmpla ceva, Marta a decis să încheie o asigurare de viață.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Propriul tău scenariu:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

SECȚIUNEA 3

Activitatea 1. Întrebări sugestive:

1. Sunt persoanele cu vârsta de peste 65 de ani angajate în mod normal?
2. Cum își pot permite să cumpere alimente, să meargă în vacanță, să cumpere o mașină?
3. Care ar putea fi principala lor sursă de venit?

Sursa imaginii: <https://www.dreamstime.com/stock-photo-happy-old-couple-smiling-park-sunny-day-image53854706>

Activitatea 2. Ce este pensionarea și planificarea pensionării?

Pensionarea este perioada din viața noastră în care **munca plătită** pe care am desfășurat-o ani de zile se **încheie** și nu mai suntem legați de această muncă în toate aspectele vieții (de exemplu, din punct de vedere financiar, al stilului de viață, al locului de trai).

Planificarea pensionării este o abordare prin care se ia în considerare **securitatea financiară viitoare** a tuturor aspectelor vieții noastre. Această abordare include **identificarea activelor și a veniturilor**, dimensionarea cheltuielilor noastre, **gestionarea activelor și a riscurilor**, precum și implementarea unui **program de economisire**.

Planificarea pensionării cuprinde, pe de o parte, obiectivele de venit la pensie și, pe de altă parte, acțiunile și deciziile care trebuie implementate pentru a atinge aceste obiective.

Acesta este un **proces care durează** toată viața și care are loc în diferite etape ale vieții dumneavoastră și în care, în momente diferite, puneți accentul pe diferite aspecte ale planificării pensionării. De exemplu:

1. În primele **etape ale vieții** noastre active, planificarea pensionării constă în a pune deoparte suficienți bani pentru pensie.
2. La **mijlocul carierei**, o persoană își stabilește obiective specifice de venit sau de active și inițiază măsurile necesare pentru a le atinge.
3. Atunci când se apropie **vârsta de pensionare**, o persoană trece de la acumularea de active la faza de distribuire. Acest lucru înseamnă că nu mai contribuie, ci economiile sale sunt plătite.

De ce este necesară planificarea pensionării?

Este necesar ca o persoană să aibă un plan de pensionare sau să acorde atenție acestui aspect al finanțelor personale încă de la începutul vieții, pentru a se asigura că va avea o **pensie sigură, securizată și plăcută**, fără a fi nevoită să se îngrijoreze pentru a se descurca. Planificarea pensionării poate ajuta prin **atenuarea riscurilor la vârsta pensionării**, oferindu-vă posibilitatea de a avea suficiente economii pentru a face față oricăror dificultăți.

Activitatea 3. 2 Adevăruri și o minciună: Identifică minciuna dintre cele trei afirmații

A.

1. Pensionarea este perioada din viața noastră în care nu mai trebuie să muncim pentru a fi plătiți.
2. Pensionarea este perioada din viața noastră în care nu mai suntem legați de muncă.
3. În perioada de pensionare, oamenii trebuie să muncească pentru a-și face veniturile.

B.

1. Planificarea pensionării este ceva ce putem începe să facem atunci când ieșim la pensie.
2. Planificarea pensionării este ceva care ne face să fim stabili din punct de vedere financiar la vârsta pensionării.
3. Planificarea pensionării este un proces care durează toată viața și care are loc în diferite etape ale vieții noastre.

C.

1. În primele etape ale carierei, persoanele trebuie să economisească suficienți bani pentru a acoperi vârsta de pensionare.
2. În timpul de mijloc al carierei, indivizii trebuie să pună deoparte suficienți bani pentru pensionare.
3. Vârsta de pensionare este finanțată de economiile acumulate în timpul carierei profesionale a unui individ.

D.

1. Planificarea pensionării înseamnă doar stabilirea unor obiective de venit la pensie.
2. Planificarea pensionării constă în stabilirea unor obiective de venit la pensie și luarea deciziilor și acțiunilor necesare pentru a le pune în aplicare în vederea atingerii acestor obiective
3. Planificarea pensionării este trebuie să înceapă devreme în viață.

E.

1. Planificarea pensionării este necesară pentru a avea, la atingerea vârstei, o pensionare sigură, plăcută și fără riscuri.
2. Planificarea pensionării este necesară pentru a vă asigura că vă veți putea descurca la vârsta pensionării.
3. Planificarea pensionării nu vă ajută să atenuați riscurile la vârsta pensionării.

Activitatea 4. Hartă mentală

Pe baza cunoștințelor dobândite pe toate cele trei subiecte (asigurări, gestionarea riscurilor și planificarea pensionării), creați o hartă mentală pe această temă: "Asigurări, gestionarea riscurilor și planificarea pensionării"

Vedeți un exemplu:

Fig.2 Central theme & associations

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL
„VASILE PAVELCU” - IASI
ȘCOLA DE ÎNȚEBUTURI ȘI ÎNȚEBUTURI
TEHNOLOGICE - INOVATIVE

CITIZENS
IN POWER

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”

Anexe:

Soluții pentru cuvinte încrucișate Puzzle

1 Vertical: LIFE

2 Orizontal: BUSINESS

3 Vertical: SĂNĂTATE

3 Orizontal: DOMICILIU

4 Orizontal: AUTO

2 Adevăruri și o minciună

- A. Propoziția numărul 3 este o minciună.
- B. Propoziția numărul 1 este o minciună.
- C. Propoziția numărul 2 este o minciună.
- D. Propoziția numărul 1 este o minciună.
- E. Propoziția numărul 3 este o minciună.

MODULUL 2: Câștiguri, venituri și cariere profesionale

4. Comportamentele financiare iresponsabile sunt:

- a) cheltuiesc în funcție de priorități clare.
- b) cheltuiți tot bugetul.
- c) cheltuiți bani doar de pe cardul de debit.

5. Un bun întreprinzător :

- a) este creativ și se bucură de provocări
- b) vrea să câștige bani rapid înșelându-i pe ceilalți oameni.
- c) are o bună motivație și abilități de conducere.

6. Munca de voluntariat:

- a) oferă o experiență utilă.
- b) lărgeste rețeaua de conexiuni.
- c) Nu aduce multă satisfacție..

MODULUL 3: Economii, operațiuni bancare, cheltuieli

7. Care sunt principalele funcții pe care le pot avea banii?

- a) Colectarea de monede.
- b) Economisirea banilor ca resurse pentru nevoi viitoare.
- c) Economisirea pentru a nu-i cheltui niciodată.
- d) A face ca o altă persoană să împartă ceva ce îi aparține.

8. Ce instrumente și ajutoare sunt disponibile pentru a controla economiile și cheltuielile bancare?

- a) Revolut.
- b) N26.

Cross curricular collaboration for improving students' financial literacy skills using games, 2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584
Rezultatul proiectului 2 „Competențe de Educație Financiară folosind jocuri pentru elevii cu nevoi speciale-Materiale de instruire”
c) Alături de mine.

d) Fax.

f) Taxe.

9. Ce putem face cu Excel?

a) Să creăm tabele pentru a înregistra și gestiona date.

b) Să generăm grafice statistice folosind șabloane și formate.

c) Să legăm informații la site-uri web, text, foi de calcul, etc.

d) Efectuați calcule matematice în mod automat folosind formule.

MODULUL 4: GESTIONAREA BANILOR

10. Cum înțelegi să gestionezi banii?

a) operațiile de planificare, economisire, investire, cheltuire sau de monitorizare a cheltuirii banilor.

b) procesul de a face și de a cheltui bani.

c) procesul de a căuta un nou loc de muncă și de a face carieră.

11. Pentru a începe să vă faceți un buget, va trebui să calculați:

a) cât de mult cheltuiți pentru mijloacele de subsistență și impozite

b) care este gradul de inflație?

c) care este valoarea PIB-ului țării?

12. Cum se creează un buget personal și un plan financiar?

a) identificarea obiectivelor de viață

b) realizarea unui buget

c) efectuați o analiză

d) toate răspunsurile sunt corecte

MODULUL 5: LIBERTATE FINANCIARĂ ȘI INVESTIȚII

13. Care sunt cei mai buni pași pentru a obține libertatea financiară?

- a) Economisiți mai puțin, Cumpărați mai mult, Câștigați mai mult, Investiți mai puțin
- b) Câștigați mai mult, cheltuiți mai puțin, economisiți mai mult, investiți
- c) Muncește mai mult, cheltuiește mai mult, investește mai puțin, economisește mai puțin

14. Care este obiectivul investițiilor?

- a) Să câștige mai mulți bani pentru cheltuieli
- b) A face o avere
- c) Atingerea libertății financiare

15. Care dintre acestea este un exemplu de investiție?

- a) Cumpărarea unei mașini
- b) Cumpărarea unei case în care să locuiești
- c) Cumpărarea unei acțiuni Coca Cola

MODULUL 6: Credite, gestionarea datoriilor și împrumuturi

16. Care dintre următoarele nu este unul dintre tipurile de credite personale?

- a) Creditul de consum
- b) Creditul pentru locuințe
- c) Creditul pentru afaceri
- d) Creditul auto

17. Care dintre următoarele nu este unul dintre elementele care determină costul unui împrumut?

- a) Directorul
- b) Durata împrumutului
- c) Rata dobânzii la împrumut
- d) Valoarea monedei țării respective în raport cu alte țări

18. Care dintre următoarele nu este unul dintre lucrurile care pot fi făcute pentru a vă crește ratingul de credit?

- a. Creșterea utilizării cardurilor de credit
- b. Amânarea plății datoriilor de pe cardul de credit
- c. Efectuarea la timp a plăților pentru împrumuturi
- d. Achitarea datoriilor existente

MODULUL 7: Înțelegerea asigurărilor, managementul riscului și planurile de pensionare

19. De ce este necesară achiziționarea unei asigurări?

- a) Achiziționarea unei asigurări este necesară pentru a evita riscul financiar imediat al unor evenimente neașteptate și pentru a-l transfera către companiile de asigurări.
- b) Achiziționarea unei asigurări nu este necesară deoarece nu putem împiedica evenimentele neașteptate să se întâmple.
- c) Achiziționarea unei asigurări este necesară pentru a nu fi nevoiți să plătim pentru repararea mașinii noastre atunci când se strică.

20. Care sunt etapele procesului de gestionare a riscurilor?

- a) 1. Identificați riscul
- 2. Examinați soluțiile posibile
- 3. Încheierea unei asigurări

b) Procesul de gestionare a riscurilor are 5 pași simpli care ne ajută să identificăm și să gestionăm riscurile financiare din viața de zi cu zi.

- 1. Identificați riscul
- 2. Analizați probabilitatea și impactul potențial al riscului
- 3. Examinați soluțiile posibile
- 4. Punerea în aplicare a planului de gestionare a riscurilor (tipul de asigurare aplicabil)
- 5. Monitorizați rezultatele / revizuiți planul, după caz

c)1. Identificarea riscurilor

2. Analizați probabilitatea și impactul potențial al riscului

3. Implementarea unui plan de gestionare a riscurilor

21. Când ar trebui o persoană să înceapă să își planifice viața după pensionare?

a) Planificarea pentru viața de după pensionare este un proces care poate începe odată ce o persoană se pensionează.

b) Planificarea pensionării este un proces care necesită câțiva ani pentru a fi pus în aplicare. O persoană poate începe atunci când se află la mijlocul carierei.

c) Procesul de planificare a vieții după pensionare este un lucru care durează o viață întreagă și care are loc în diferite etape ale vieții noastre. Acesta are trei etape distincte:

1. începutul carierei: punerea deoparte a suficienți bani pentru pensie

2. mijlocul carierei: stabilirea unor obiective specifice de venituri sau de active

3. vârsta de pensionare: economiile încep să dea roade

Răspunsuri corecte:

1.a, 2.d, 3.c, 4.b, 5.b, 6.c, 7.d, 8.a,9.a, 10.a, 11.a,12.d, 13. b, 14. c, 15.c, 16 c, 17 d,

18 b, 19 a, 20 b, 21 c

Scanează pentru accesarea websitului proiectului FINGO sau dă [click aici](#)

DISCLAIMER:

Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației.